

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Nemški Celjani proti nemški levici in grofu Badeniju.

Hvaležnost je lepa čednost, pa v politiki je jako redka. To se kaže tudi pri celjskih Nemcih. Kakšen je nemški značaj Celja, je dobro znano. Že dolgo bi v Celji o nemštvu ne bilo ne sledu ne tiru, da niso nemško liberalne vlade gojile in podpirale nemštva na Dolenjem Štajerskem. Nemško-liberalni uradniki so bili vedno najboljši pionirji nemštva na Južnem Štajerskem, zlasti pa v Celju. Nemško-liberalne vlade so po možnosti ponomčevale.

Celjsko nemštvo ima toraj v prvi vrsti nemškim liberalcem zahvaliti se za svoj obstanek. Spodobilo bi se toraj, da bi vsaj liberalcem kazali hvaležnost. Toda celjski „Germani“ obračajo se vedno bolj od liberalne stranke in postavljajo na nemško-narodno stališče. To se je posebno videlo dne 28. m. m., ko je dr. Foregger poročal svojim volilcem.

Dr. Foregger je pri celjskih Nemcih že bil prišel v slabo ime, da ni nič boljši, kakor liberalna stranka, in pretili so mu že z nezaupnico. Zato je pa prišel v Celje, da se pred svojimi „pristno“ nemškimi volilci opere tega greha. Zares je prav pošteno mahal po liberalcih, s katerimi se je še nedavno pajdašil na Dunaju. Hudo je obdelaval koalicijsko vladu in zlasti oba nemška ministra v tem ministerstvu. Od začetka koalicijske vlade je že bilo upati, da vlada ne bode izročila Nemcev panslavistom. Pozneje se je pa pokazalo, da sta baš pristaša liberalne stranke v tej vladi, še največ škodovala nemški stvari. Vlada je bila izjavila, da bode odložila vsa velika politična vprašanja, a besedo ni držala in celjsko vprašanje sprožila. Na dolgo in široko je potem dr. Foregger razkladal nevspehe koalicijske vlade, na kateri ni našel niti za las

dobrega, samo zaradi tega, ker je dovolila dvojezično gimnazijo v Celju. Druzega gotovega, poleg osnovne dvojezične gimnazije v Celju, ni storila, kakor, da je liberalcu Plenerju preskrbela dobro službo pri skupnem najvišjem računišču. V valutnem vprašanju pod koalicijsko vladu nismo storili niti koraka dalje, samo z mnogimi žrtvami pridobljeni milijoni zlata so šli v blagajno avstro-ogerske banke, ki je zato državi dala svoje zaloge srebra. To je dokaz, da Plener ni imel nobene sposobnosti za finančnega ministra. Vlada je padla ob celjskem vprašanju, ker njega važnosti ni razumela. Ko bi bila Plener in Wurmbrand poprašala poprej volilce, bi te gimnazije ne bili nikdar dovolili. Plener in Wurmbrand bi pa ne bila tako ravnala, da nista imela svoje stranke za seboj. Plener je liberalce le predobro poznal, vedel je, da bodo prijenjali, ako jim reče, da je celjsko vprašanje majenkost. Da se je liberalna stranka takoj sprva uprla celjski dvojezični gimnaziji, bi se nikdar osnovala ne bila. Da ni bilo liberalcem nič do stvari, kaže to, da so Plenerju izrekli kmalu potem zaupnico, ker je predložil proračun, v katerem je bila celjska postavka, da niso se poprej bili jednoglasno izrekli proti osnovi dvojezične gimnazije. Pozneje je pod pritiskom volilcev levica zares glasovala proti celjski gimnaziji, a tedaj je že bilo prepozno, kajti ministerstvo je bilo že omajano in tudi ni verjel nikdo levičarjem, da bi hoteli stvar tirati do skrajnosti. Potem je dr. Foregger zopet ponavljal že tolikrat premeleto trditev, da dvojezična gimnazija v Celju ni bila kulturna potreba, in da bi se bila lahko osnovala v Žalcu.

Na to je poslanec še pozivljaj vse, da naj ne obupajo, ter se bore neustrašeno za nemško stvar.

Ko je tako celjski nemški zastopnik obrcal koalicijsko vladu in nemške liberalce, lotil se

je sedanje vlade. Po volji mu ni, da se vlada pogaja z Mladočehi, ki zahtevajo, da se odstrani grof Thun. Nemci dobe par mest v deželnem odboru na Češkem, zato se pa vpelje češki notranji uradni jezik. Avstrija se bode poslovanila. Dosedaj je poleg vojskega jezika, baš nemški uradni jezik kazal nemški značaj Avstrije. To bode sedaj drugače. Uradništvo je imelo nemško podlago. Če se vpelje češki notranji uradni jezik, počehijo se Češka, Moravska in Šlezija. Dr. Foregger ne pričakuje, da bi se levica dosti temu upirala, ker sama ne ve, kaj hoče, in le na to gleda, kako bi se ohranila. Za Čehi pridejo Slovenci s podobnimi terjatvami, ker Čehi vedno posnemajo, kar se zdi dr. Foreggerju smešno. To Foreggerju ne zadošča, da vlada ne dovoli koncesij nobeni narodnosti samo zaradi izzivanja druge, ker ta načela vlada lahko tolmači kakor hoče. Dr. Foregger ni za volilno preosnovo, ker bi utegnili škodovati nemški stranki na Južnem Štajerskem, ki po njegovi trditvi ondu predstavljajo kapital in inteligenco. Sedanja vlada hoče nadaljevati Taaffejeve namere. Foregger pravi, da bode tako dolgo nasprotoval vladi, dokler celjska postavka iz proračuna ne izginje.

Končno so volilci izrekli v posebni resoluciji dr. Foreggerju zaupnico in naglašali, da obsojajo politiko zjedinjene levice ter odobraval, da bode Foregger delal opozicijo Badenijevi vladi. Na to se je končal ta slavní shod!

Grof Badeni se najbrž posebno ni ustrašil, da so mu nemški Celjani napovedali boj. Na dr. Foreggerjevo pomoč najbrž niti računil ni. Nemški gospodje v Celju si vse preveč domišljujejo, če pravijo, da se bode jim na ljubo dvojezična gimnazija kam prestavljala. Nasprotovanje vladi pa utegne baš zanje še osodepolno postati. Da vlada le porabi svoj upliv pri volitvah proti celjskim Nemcem, pa ne bode več voljen dr. Fo-

LISTEK.

Nekaj zgodovinskih črtic iz francoske revolucije s posebnim ozirom na Celje.

Po raznih virih sestavil Kovačev.

(Konec.)

Ko pa se je Napoleon sešel z ruskim carjem v Erfurtu, so se začele vzdigovati razne države in bilo je zopet pričakovati novih bojev, kateri so se tudi že prihodnje leto pričeli in katerih vzrok je bila posebno neomejena predrznost Napoleonova.

Posebno žalostni so bili prevrati na Španjskem; v Madridu se je namreč spuntalo ljudstvo nad ministrom, ki je bil Napoleonu naklonjen. Karol IV. španjski kralj, je kmalu na to, že 19. sušca istega leta, prepustil prestol svojemu sinu Ferdinandu, kateri pa ni imel toliko poguma da bi se bil Francozom ustavljal, ki so pridli v Madrid ter ga obsedli. Hote ali nehoti se je moral tudi on odpovedati kraljevski časti. Napoleon ga je na to odpotlal v zapor, na njegovo mesto pa je posadil svojega nam že znanega

brata Josipa, ki je pa kmalu zapustil Madrid, ker je dobil poročilo, da se je vse španjsko ljudstvo vzdignilo zoper Francoze in ujelo celo francoskega generala Dupont-a in kakih 20.000 vojščakov pomorilo.

Tudi Portugalci so se začeli gibati in Angleži so premagali Francoze.

Zdaj pa je Napoleon sam hitel na Španjsko ter se združil s svojimi zavezniki ter je premagal najpoprej nasprotnike pri Espinoci, na to pa ob reki Ebro dne 22. listop. 1808, potem pa je hitel dalje v Pariz, je poklical brata Josipa ter ga znova posadil na prestol.

Pa tudi po tem Napoleonovem obisku še ni ljudstvo mirovalo.

Še enkrat je zbralo vse svoje moči ter hlabro odbijalo vse francoske napade, dokler mu niso opešale zadnje moči pod orožjem grozovitih nasprotnikov, kateri so končno zmagali ter uboge prebivalce odpeljali v sužnost, ali pa že med potom pomorili, posebno slabotne in bolne.

Kmalu na to pa so se morali Francozi zopet poskusiti z Angleži, ki so prihiteli Španjolcem na pomoč. Meseca julija l. 1809. se je pričela huda vojska med Angleži in Francozi, katera se je pozneje še večkrat obnovila, dokler

ni popolno ugasnil francoski upliv na Španjskem; kar se je zgodilo posebno po boju pri Vittoriji, kjer je bil dne 2. junija l. 1813. premagan francoski poveljnik Jourdan in pozneje l. 1814. meseca aprila v boju pri mestu Toulouse.

Tako je zopet zasijala ubogim Španjolcem svoboda, ki je poklicala Ferdinanda nazaj na kraljevi prestol.

Poglejmo pa še zdaj na Avstrijsko! Avstrijskemu cesarju Franju I. je vedno poniževalni mir, sklenjen v Požunu, donel po ušesih; zato pa je vedno pazil na priložnost, da bi se otrsela francoskega jarma. Približalo se je leto 1808. in že so sklenili nadvojvoda Ivan in drugi poveljniki, da pričnejo vojsko, in res je Karol prevzel vrhovno poveljništvo ter je odšel na Nemško, Ivan pa v Italijo. Povsod sta pozivala ljudstvo, naj se jima pridruži, da tako z združenimi močmi premagajo ljutega napadnika. A žali, da je imel ta glas le slab odmev, le Tirolci so se zanimali za njega ter so sklenili, da se hočejo do zadnjega trenutka hrabro bojevati za cesarja in blagor domovine.

Ko je Napoleon zvedel, da se Avstrija pripravlja na napad, je zapustil Španjsko ter se je že drugo leto meseca prosinca povrnil v Pariz. A vojska

regger in kakor kafa utegne zginiti stranka domišljenega kapitala in inteligence. Še sedaj, ko jo vladni organi tako podpirajo, vedno bolj hira. Sicer je pa zelo treba, da Slovenci na taka izzivanja damo tudi primeren odgovor. Če se Nemci vedno izpotikajo nad našo gimnazijo, nam nikdo ne more zameriti, ako se bolj oprimemo gesla „Svoji k svojim“. Poleg tega pa hočemo tem odločneje zahtevati svoje pravice, naj je dr. Foreggerju in njegovim somišljenikom to ljubo ali ne. Pokazati hočemo svetu, da Celje ni, in nikdar ni bilo nemško, naj se po nemških listih še tako kriči o njega nemškem značaju. Za Foreggerjevo govoričenjo o nemški inteligenci in nemškem kapitalu na Dolenjem Štajerskem imamo le pomilovalen posmeh, ker vidimo, da je vse to že blizu na bobnu.

Protekcija v politični službi.

Pri sodiščih, zlasti na Kranjskem, so se razmere poslednjih dvajset let, kar se tiče slovenskega uradovanja znatno zboljšale, na Štajerskem, Koroškem in Primorskem je pa seveda še marsikaj želeli, a tudi v teh pokrajinah se stvari obračajo na bolje. Stari, slovenščini nevešči sodniki izumirajo in na njih mesta stopajo mlajši možje, ki so si tudi znanje slovenščine pridobili, videč, da samo z nemščino več ne gre.

Slabše pa stoje razmere pri političnih uradih, da tukaj se razmere skoro poprej hujšajo nego boljšajo. Vlada se navadno izgovarja, da nima sposobnih uradnikov, ki bi mogli slovenski uradovati. Slovenci premalo stopajo v politično službo, to je stara pesem, katero pogostem slišimo. Če pregledamo imena uradnikov pri političnih uradih na Slovenskem, zares najdemo razmerno malo Slovencev, večinoma so sinovi nemških plemenitih rodbin. Pa tudi Nemcev meščanskega pokolenja je malo, kaže se, kakor, da je politična služba pravo zavetišče za plemenitaše. Od tod pa prihaja to, da neplemenitaši tako malo vstopajo v politično državno službo. Kdor pozna razmere, temu je odgovor lahek. Pri politični službi za neplemenitaša ni upanja, da bi napredoval. V tem, ko kak visok plemenitaš že davno postane ministerski svetnik ali kaj podobnega, je navadni plebejec še vedno okrajni komisar. Dokler se bodo dogajali slučajji, da bode kak knez ali grof po deset prednikov ali še več, pri povišanju preskočil, tako dolgo kmetski in meščanski sinovi ne bodo silili v politično službo.

V višjih krogih menda prevladuje prepričanje, da so za politično službo le knezi, grofi in baronje. Zaščitenje uradnikov plemenitega stanu je naravnost protustavno. Po ustavi imajo javne službe biti vsem državljanom jednako pristopne. Odločevati bi ne smelo rojstvo, temveč sposobnost. Pri sedanjih razmerah pa trpi tudi vse službovanje. Plemenitaši navadno niso najbistrejše glavice, kajti zmognosti niso navezane na visoke naslove. Nesposobni uradniki pa lahko prouzročijo mnogo zmešnjav in posebno se to čisto pripeti v politični službi, ki tudi zahteva

mного znanja in poznanja razmer in potreb prebivalstva. Posebno visoki plemenitaši pa nimajo tega poznanja, ker s prebivalstvom sploh premalo pridejo v dotiko. In taki možje potem imajo v rokah osodo celih dežel.

Jako dober vzgled imamo na Češkem. Onda je na krmilu mož iz stare plemenite rodbine, ki pa po njegovem dosedanjem poslovanju soditi nima potrebnih sposobnostij za to visoko mesto. Ne le, da ne zna dobro češčine, to je, jezika velike večine prebivalstva češke kraljevine, temveč sploh ne pozna mišljenja prebivalstva. To je krivo, da so razmere mej njim in češkim narodom se tako poostrele, da onemogočujejo zblizanje mej vlado in narodnimi zastopniki. Mi ne dolžimo grofa Thuna, da je iz slabih imenovan morda začel borbo proti Mladočehom. Največ je to storil zaradi tega, ker ni poznal mišljenja dežele in je baš njegovo visoko plemstvo mnogo krivo, da v mladih letih ni prišel s prebivalstvom v dotiko. Lahko rečemo, da bi razmere na Češkem bile drugačne, da je na čelu namestništva mož, ki je vzrastel mej narodom, ki pozna želje in potrebe prebivalstva. Prejšnje čase, ko še prebivalstvo ni imelo nič zavesti pri vladanju, je tak mož že izhajal, a sedaj je pa težje, ko se osoda države ne odločuje več samo od zgoraj. Seveda umen plemenitaš, katerega ne slepe stanovski predsodki, bode že iz občevarjanja z narodom in njegovimi zastopniki spoznal pravi položaj, a taki možje niso pogosti.

Slovenci pa nimamo plemstva, posebno starega plemstva ne, na katerega se posebno gleda pri podeljevanju mest pri politični upravi. Od tod pa prihaja, da Slovenci nimamo pri političnih uradih uradnikov večjih slovenskega jezika. Pod liberalnimi vladami se je manj gledalo na plemeniti naslov, a tedaj je odločevalo politično prepričanje in so se nastavliali navadno Nemci, pod Taaffejem in poznejšimi vladami pa slovanska narodnost ni več toliko ovira, a se daje plemstvu taka prednost, da vsakdo drugi mora zgubiti veselje do politične službe. Sedanje razmere so v kvar torej naši narodnosti.

Od več strani se poslednji čas naglaša, da bode potrebno delati na to, da se te razmere temeljsko premene. Tudi slovenski narodni poslanci naj delujejo vzajemno z drugimi obsojvalci sedanjih razmer, da se kmalu premene. Urediti je treba poviševanje uradnikov, kakor je urejeno pri vojaki, zlasti do 9. činovnega razreda naj bi se povišalo po vrsti, kakor je navada pri vojaki. S tem bi se preprečilo, da bi naenkrat mladi, neskušeni plemenitaši ne postali okrajni glavarji in namestniški svetniki. To je v korist države, ker na takih mestih je treba že zrelih inkušenih mož. Skušen uradnik lahko prebivalstvo celo varuje škode. Visoki plemenitaši, bi se pa v državne službe več ne rinili, ko bi videli, da se tako hitro ne pride do mesta kakega deželnega predsednika ali namestnika. Pak nehala bi biti politična služba zavetišče za razne ne preveč bistrourne plemenitaše in tudi sinovi

drugih stanov bi dobili prostore. Posledica temu bi bila, da bi tudi politični uradi po Slovenskem dobili zadostno število slovenščine zmognih uradnikov in zginila bi ovira za slovensko uradovanje. Pri imenovanju na višja mesta, naj bi se tudi oziralo v prvi vrsti na sposobnosti, ne pa na plemenitaški naslov. Zlasti pri izkazu sposobnosti kacega uradnika, ne bi smelo biti jezikovno znanje na zadnjem mestu, da se ne pripeti, kakor sedaj večkrat, da namestnik ali deželni predsednik kake dežele ne razume velicega dela prebivalstva dežele.

Stvar je važna v narodnem oziru, zato jo pa priporočamo vsem slovenskim državnim poslancem v premislek. Dokler se razmere pri političnih uradih glede uradništva na premene, ostal bode član XIX. drž. osnovnih zakonov pri njih mrtva črka.

Celjske novice.

(Duhovščina in posvetnjaki.) „Slovenec“ je popolnoma napak umel članek, katerega smo objavili pod tem naslovom. Mi smo imeli najboljši namen stvari koristiti, ker vemo, koliko škoduje domača nesloga. Kar pa „Slovenec“ misli glede pisca dotičnega članka, je popolnoma na napačni poti. Pri nas na Štajerskem ni lahko, da bi se kak članek tako utihotapil, kajti, vselej se posvetujemo z veljavnimi možmi, predno članek, posebno zadevajoč kranjske razmere, damo v tisk, naj že bode spisan v uredništvu ali pa ga spiše kedor koli. Oporekati pa moramo, da bi bili mislili žaliti kranjsko duhovščino, ker le predobro vemo, kako važen faktor je v narodnem življenju. Omenili smo res, da je v deželnem zboru kranjskem razmeroma mnogo duhovnikov. S tem pa nismo nič slabega nameravali in vsak, kdor bere celi ta članek nam gotovo to potrdi. Pogled po svetu pa nam kaže, da ljudje kaj radi dolže stan, ki je razmeroma preštevilno zastopan v kakem postavodajnem zboru, da hrepeni po gospodstvu. To se je v nekaterih krajih očitalo tudi odvetnikom. Po našem mnenju je najbolje, če so različni stanovi razmeroma zastopani. V tem oziru se strinjamo s čast. gosp. Scheicherjem, kateri je celo priporočal tako uredbo volilne pravice. Ker pa „Slovenec“ popraša, kako naj bi se doseglo složno delovanje, mi le povemo, kako se godi na Štajerskem. Tudi pri nas imajo politiki različne nazore in nastanejo prepirna vprašanja. V taci slučajji se snidejo odločilni možje duhovskega in posvetnega stanu in se posvetujejo, da se doseže popolno sporazumljenje, in to je merilo za vse in vklone se vsak. Včasih se pokaže, da imajo duhovniki prav, včasih posvetnjaki; prizna se temu, ki ima prav. Če imajo le vsi narodni blagor pri srcu, se sporazumljenje že doseže. Dobro je vselej, če se stvari mej seboj poravnajo in ne vlačijo na dan po listih, shodih in zborih. Na priprosto ljudstvo, ki take razpore posluša in čita, stvar ne napravi najboljsega vtisa. Posebno zgublja zaupanje v svoje zastopnike, če si začno drug drugemu očitati, da jim je za lasten dobiček. Posebno, ker se v taci raz-

se je pričela še le meseca malega travna. Napoleon je pripeljal vse svoje zaveznike na Nemško in zadel na Bavarskem na nadvojvodo Karla in je premagal v teku petih dni Avstrije v petih vojskah, Karol je bežal na to na Češko, druge čete pa so hitele na Dunaj.

Napoleon jim je sledil ter prišel meseca velikega travna v glavno mesto. Nekaj dni pozneje pa je tudi Karol prihitel z novimi četami iz Češkega ter se postavil pri vasi Aspern blizu Dunaja, Francozom nasproti. Napoleon je prekorčal s svojimi 35.000 možmi reko Donavo ter planil na Avstrije, a ta čas se mu ni posrečilo, zakaj njegovi nasprotniki so bili močnejši. Zato pa je še dobil drugih 80.000 vojakov, s katerimi je še enkrat napadel Avstrije, ki so bili sedaj slabejši in šteli samo 60.000 boriteljev; a pogumnost nadvojvode Karola, kateri je sam prijel zastavo ter planil med sovražnike, je zadobila sijajno zmago, Francozi so bili premagani, Par mesecev pozneje, dne 5. julija, je Napoleon še enkrat poskusil svojo srečo ter je napadel nadvojvodo Karola pri nemškem Wagramu; zmaga je bila sicer njegova, a zgubil je tudi mnogo vojakov.

Še ena vojska se je vnela dne 11. julija pri Znajm-u, ki pa ni dolgo trajala, zakaj cesar

Franjo je sklenil primirje, Karol pa je odložil vrhovno poveljstvo. Temu primirju je sledil mir, sklenjen 14. vinotoka v Schönbrunnu. Po tem miru je dobil Napoleon lep del Avstrije, namreč Kranjsko, Goriško, Istro, Trst, Hrvatsko in pa Beljak z okolico. Svojim namestnikom v teh deželah je izvolil Napoleon Marmonta.

Poglejmo še sedaj k nadvojvodu Ivanu v Italijo! Nič kaj dobro se mu ni godilo. Napadel je sicer Francoze a moral je pozneje bežati pred njimi ter se pomikati nazaj proti Avstrijskem. Francozi pa so planili na Gorico ter je vzeli in ji naložili velik davek. A Goričani in Kranjci so se vzdignili, se pridružili Ivanu ter se postavili dne 6. maja pri Razdrtem Francozom v bran, a bili so preslabi in zato premagani.

Dne 18. maja so Francozi premagali po večdnevem napadanju Predelo, katero so Hrvati precej dolgo branili, ter jo zažgali.

Tako se je zmagovalna zvezda Napoleova vedno bolj svetila, vendar pa nje blišč ni bil stalen, ampak je pozneje zopet začel bledeti, dokler ni popolno najprej v Avstriji in pozneje tudi v drugih deželah ugasnil. Napoleon je bil premagan in ubogo ljudstvo naših dežel rešeno groznih obiskov ljutih Francozov.

Tudi Štajerci so bili rešeni francoskega jarma, katerega so že tako težko prenašali; zakaj Francozi so bili tudi tukaj vedno predrzejši, kar nam priča posebno obnašanje francoskega generala Makdonalda in pozneje Marmonta za časa njunega bivanja v Celju.

Leta 1809. namreč 26. in 28. maja je po poročilu celjske kronike zopet obiskal Makdonald Celje s svojimi nenasitljivimi vojniki; komaj pa je ta odišel, je prihrumel 18. in 19. junija drugi francoski general Marmont s svojimi četami v Celje. V takozvanem ljubljanskem predmestju mesta je pričakoval Francoze poročnik cesarskih huzarov, ko so se mu Francozi približali, se je prav junaško vedel, je skočil na konja ter začel streljati po približajočih se vojaki. Ko pa so mu ti začeli s strelom odgovarjati, zbežal je skozi mesto na prosto in hitel proti Teharjem in si je tako srečno rešil življenje.

Francozi pa so, razkačeni, planili po mestu in okolici, obiskali mestjane in uboge kmete ter jim pobrali vse, kar so našli pri njih. Da dobijo cenjeni čitatelji nekak pregled škode, katero so naredili ta čas francoski rogovileži v celjskem mestu in okolici, naj navedem tukaj velikost

porih večkrat iz bolhe naredi slona. Tudi na Kranjskem kakor Štajerskem je bil hud razpor nekdanj mej Staro in Mladoslavenci. Obkladali so se včasih z izrazi, da bi bil kdo mislil, da se ti ljudje nič več spraviti ne morejo, naposled so pa le našli pot do sprave. Sedaj bode to lažje, ker propad ni tako globok, kakor se misli, ker se sementertje razpor suče bolj okrog oseb, nego okrog načel. Drugače bi si ne mogli tolmačiti, kako je mogel na Kranjskem gospod Klun kandidovati proti Višnikarju, ko vendar na Dunaju sedi Višnikar v istem klubu, kakor sede Klun, Povše, Vošnjak in Robič in zagovarjajo ista načela, kot jih ti gospodje zagovarjajo. Seveda se nam tudi na drugi strani čudno zdi, da kandiduje gosp. Višnikar za deželnozborsko stranko, ki nedavno ni odobraval politike Hohenwartovega kluba. Toliko v pojasnilo brez vsacega drugega namena.

(Na prošnjo okraj. šol. sveta celjskega), povzdignila se je služba pomožnega učitelja za celjsko okrajno glavarstvo iz III. v II. plačilni razred.

(S stavbo novega poštnega poslopja v Celju) menda ne bo nič. Mestna občina celjska ponujala je hišo, katero je bila kupila od gospe Guggenmos, državi za 25.000 gld. kot stavišče za novo pošto poslopje. Pri tem bi občina zgubila svojih dobrih 40.000 gld. Pa videti je, da država te ponudbe ni sprejela; kajti v zadnji seji mestnega zastopa se je pretresovala ponudba Franca Petovarja, kateri je rekel, da bi hotel kupiti med omenjeno hišo in med kolodvorom ležeči vrt. Sklenili so pa mestni očetje, da vrta samega ne prodajo, ampak vrt in hišo skupaj, ako Petovar hoče kupiti. Radovedni smo, ali bodo to podrtijo komu obesili, in koliko bo mesto imelo izgube. Kakor znano, kupili so to posestvo za blizo 83.000 gld. samo za to, ker so se bili bali, da bi morda Slovenci isto utegnili kupiti. Na vsak način so si mestni očetje pri tej hiši pamet kupili, in sicer mnogo t. j. za zelo drag denar.

(Gospodariti pa znajo mestni očetje celjski). Zloglasno društvo, „Südmark“ je prosilo pri celjskem mestu podpore. Mesto sicer slabo shaja s svojimi dohodki, vključ temu so pa na predlog Wokaunovega Mančija sklenili zavreči za to društvo 20 gld. Pri tem so pa še posebej omenili, naj „Südmarka“ v bodoče nekaj pred sestavo proračuna pride beračiti, da bodo že še večje zneske dovolili. — Ravnatelj slovensko-nemške gimnazije g. Julij Glovacki je povprašal, ali ne bi hotelo mesto dati v najem za to gimnazijo prostore v prejšnji domobranski vojašnici, ali pa v hiši kupljeni od gospe Guggenmos, katera bi se naj toliko popravila. Za mesto bi to bila srečna pogodba, ko bi tako dobri stranki oddala prostore. Pa mestnim očetom smrdi beseda „slovensko-nemška gimnazija“, in tako raje imajo prostore prazne, ali pa jih oddajajo kakim babam proti nizki najemnini, katera najemnina pa se še menda mnogokrat niti ne da iztirjati. — Sovraštvo zoper vse, kar je slovenskega, je in ostane pač prvo vodilo mest

škode v posameznih vaseh, kakor jo naznanja celjska kronika na strani 188.

„V Gaberjih so naredili Francozi škode za 4676 gld. 6 kr., na Spodnji Hudinji 2106 gld. 10 kr., na Gornji Hudinji 2483 gld. — kr., na Lavi 2319 gld. 30 kr., na Ložnici 1920 gld. — kr., na Babnem 1274 gld. — kr., v Melogu 621 gld. — kr., na Ostrožnem 517 gld. — kr., na Bregu 1095 gld. 15 kr., v Šmiklavški okolici 550 gld. 48 kr., v Lisci 718 gld. — kr., za Gradom 1748 gld. — kr., v Zavodni 4052 gld. 42 kr.“

Te hude udarce so težko občutili ubogi celjski okoličani, pa ko bi že le bil ta obisk neprijetnih gostov zadnji, a žali, da ni bil; zakaj že 2. listopada so zopet plenile Makdonaldove čete po Celju in okolici. Mesec pozneje pa je prišel v Celje 7. polk „francoskih dragonarjev“, ki so se potem 3. in 4. decembra od tod v Kranjsko napotili.“

Posihmal pa se niso več prikazale francoske čete v Celje, katero je toli trpelo za časa grozne francoske prekucije. Prišli so sicer še tudi pozneje tuji vojaki v Celje v večjem ali manjšem številu, o katerih obnašanji v Celji pa morda o drugi priliki na tem mestu poročam.

*) Celjska kronika str. 188.

nim očetom celjskim. Slovenci bi pač morali začeti enkrat se strogo držati gesla, pri Nemcih ne več kupovati, v pisarne nemških odvetnikov ne več hoditi in njim denarja ne nositi, in greben se bo takim celjskim petelinom kmalo posušil.

(Obsojen je bil) Janez Markič iz Kranja, pri okrožnem sodišču v Celji, radi hudodelstva goljufije in poneverjenja na 6 mesecev ječe.

(Pavl Ferme pred porotniki.) Morilec Pavl Ferme, ki je v Trojanah in Ločici izvršil umore, pride pred celjske porotnike. Ljubljansko sodišče je stvar odstopilo celjskemu okrožnemu sodišču.

(„Celjsko pevsko društvo“) priredilo je zopet v nedeljo dne 12. t. m. v čitalniških prostorih veselico s prav zanimivim vspevom. Društveni zbor prednašal je jako precizno dr. B. Ipavičev: „Mi vstajamo!“ ter moral isto na splošno željo ponavljati. Vsa čast vrlim pevcem, ki tako srčno radi goje slovensko pesem ter tako vstrajno in pridno zahajajo k pevskim vajam, osobito onim pevcem, ki se po celo uro hoda ne vstrašijo ter prihajajo redno k vajam. Največ zahvale pa gre gotovo marljivemu društvenu pevovodji gospodu D. Brvarju, kateri posveti vse svoje moči društvenemu zboru. Mnogo pohvale žel je oktet za prednašanje osmospesa G. Ribar: „Zvonovi“ in Brajša „Réverie.“ Šalovigra „Župan“ povzročila je obilo smeha „Dolinar“ je svojo hvaležno vlogo dovršil mojstrsko ter pokazal ves svoj dramatični talent. Tudi ostale vloge bile so dobro razdeljene ter zaslužijo vsi igralci splošno pohvalo, zlasti moramo pohvaliti Ančko, ktera je bila v svoji intrigantiski vlogi povsem na mestu ter pokazala tudi tu svojo spretnost in nadarjenost. Med posameznimi točkami sviral je g. Anton Arzenšek nekaj komadov s finim okusom in prav dovršeno na glasovir v splošno zadovoljstvo. Glavna in zadnja točka bil je ples, na katerega je mladi svet že nestrpno čakal ter smo videli še ob treh zjutraj vrteti se v brzi polki kakih 10 parov. S to veselico pokazalo je zopet tolikokrat že imenovano mlado „Celjsko pevsko društvo“, da je osnovano na dobri podlagi ter da marljiv odbor, kateri skrbi za prireditve toliko veselice, kakor nobeno drugo društvo v Celji. A eno nam greni srce in ne moremo je požreti ter odpustiti tistim, kateri se nekako dosledno nečejo udeleževati veselice pevskega društva. Bojimo se, da ne izgubi toli delavni odbor veselja, ter da bode začelo društvo hirati, če bode šlo tako naprej. Škoda bi bilo za društvo, katero ima za napredek narodnega življenja celjskega Slovenstva mnogo pomena. Odbor se trudi, da zamore zbor stopiti z dovršenimi komadi pred občinstvo, diletanti vadijo se neprenehoma in z vso požrtvovalnostjo skoro vsak dan, odbor ne šteti ni truda ni stroškov, veselice vspejajo dovršeno a pri prazni dvorani. Posledica je vsakokratni primankljaj in malo moralnega uspeha in ne bode se čuditi, če društvo zaspi. Želeti je, da bi se vsi krogi celjskega Slovenstva začeli zanimati bolj živo za veselice, ktere prireja to društvo in sklepamo

Zdaj pa se še ozrimo nekoliko na mogočnega Napoleona, moža, pred katerim je trepetala cela Evropa.

Priprost sin korzikanskega odvetnika imenem Bonaparte, je stopal od stopnje do stopnje človeške časti, dokler ni došel po boju od 2. grudnia 1809. leta na vrhunec slave, kamor je tudi vedno želel. Pa kako omamljivo in prazno je hrepenenje po svetni časti! Komaj se je Napoleon te dobro zavedel, že ga je začela zapuščati sreča in je dan na dan temnejša postajala. Napoleon, nekdanj strah toliko ljudstev, se je moral sedaj skrivati pred Angleži ter se končno izročiti milosti angleškega kraljeviča. A še ni dovolj; zapustiti je moral nekdanj zapovedujoči cesar Evropo ter bežati na otok sv. Helene v atlantskem oceanu, kjer je preživel zadnje dni. Dne 5. maja l. 1821. pa ga je obiskala smrt starega 53 let ter ga rešila bodočih nezdod.

Njegovo truplo je bilo 20 let po njegovi smrti prenešeno v Pariz.

Tako je umrl mož, ki je nekdanj strahoval toliko narodov, a popolno izmrl ni, zakaj dokler bo svet stal, imenovalo se bo njegovo ime v zgodovini Slovencev, ki ne bodo nikdar pozabili Francozov in njih obiskov po slovenskih krajihbečne pri Celji, apno iz Jurkloštra in

z nado, da bode prihodnja veselica štela najmanj par sto udeležencev, kar bi se sicer lahko zgodilo. Le združenimi močmi in v skupnem delovanju mogoče bode doseči one uspehe, ktere upamo v nekterih letih doseči tu v Celju.

(Foreggerjev naslednik.) Foregger ni več priljubljen pri celjskih Nemcih, to se je videlo tudi pri volilnem shodu, ki ga je bil sklical. Sešlo se je bilo le malo volilcev, zlasti uradnikov ni bilo blizu. Uradniki, ki v celjski mestni skupini odločujejo večino, ne marajo za dosedanjega poslanca in so si izbrali mu že naslednika in ta bode sodni pristav dr. Emanuel Wokaun, ki se tudi odlikuje s svojim mrzenjem Slovanov.

Spodnje-štajerske novice.

(Štajerski deželni odbor) je izdal načrt novega lovskega zakona, po katerem bi se smeli v krajih, koder so največ vinogradi, celo ieto streljati zajci. V krajih, kjer se deloma bavijo z vinarstvom, se bodo smeli zajci vse leto streljati v občinah, v katerih to sklene občinski zastop. Želeti je, da bi se tudi na okraje, ki se bavijo s sadjarstvom sploh raztegal ta zakon.

(Spremembe pri učiteljstvu.) G. A. Gnus, učitelj v Zg. Rečici pri Laškem, dobil je mesto nadučitelja v Dolu pri Hrastniku; g. Koser Rud., podučitelj v Šmartinu pri Slov. Gradci, pride za učitelja na slov. šolo v Vitanji; g. Tratar Jos., pomožni učitelj za celjsko okraj. glavarstvo, nameščen je za sedaj k Sv. Jederti pri Laškem.

(Izpit učne usposobljenosti) za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom so napravili v jesenskem obroku ti le gospodje učitelji: Brinar Jožef, Čulek Jožef, Kokl Jožef, Kresnik Jožef, Rozina Adolf, Serajnik Franc, Stani Tomislav, Samperl Davorin, Šerbinek Lavoslav, Šerona Vinko in Žunković Janez. Vsi ti učitelji usposobljeni so tudi za poučevanje verouka. Gg. Brinar Jožef in Žunković Janez napravila sta izpit z odliko.

(Iz Škofje vasi) se nam javlja, da bode zborovala ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na pustno nedeljo. Ob istej priliki bode veselica z vsakovrstno zabavo, petjem in tombolo. — Mnogo je žensk, ki bi pristopile, pa ne najdejo prave prilike, se oglasiti. Sedaj bode priložnost! Čem več nas bode, lepše veselice bomo prirejale in dobimo morebiti stalen gledališni oder. Kaj pa počne moška podružnica, kaj vojniška „Edinost?“ Ali je vse ledom zakipnjeno?

(Z Vranskega) se nam poroča, da ima ondodna župna cerkev jako slabe in nepravilne orglje. Dasi je po svoji stavbi pravi kras Savinjske doline, jo ta nedostatek silno kazi. Cerkevno petje bi se lahko razvilo, ker je organist jako več in muzikalen, pa pevci in pevke nimajo prostora na koru. Preč. gospod župnik uvidel je sam to napako in je pripravljen storiti vse, da se ta nedostatek odpravi, zato mu pa menda tudi farani ne bodo nasprotovali, ker lepa glasba in lepo petje gotovo povzdiguje službo božjo. Vrančani so vedno bili požrtvovalni, če je šlo storiti kaj bodisi v korist ljudstva ali pa čast božjo in gotovo tudi tukaj pokažejo svojo plemenito srce.

(Županom v Gornjemgradu) izvoljen je g. notar Anton Svetina.

(Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) ima v nedeljo dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Krausa, svoj občni zbor s sledečim vspevom: 1. pozdrav; 2. poročilo o društvenem delovanju; 3. pregled in otvoritev računov; 4. volitev novega odbora; 5. pogovor o naročitvi raznih časnikov; slučajnosti. — Ob 4. uri potem se vrši glavno zborovanje „podružnice sv. Cirila in Metoda“ z običajnim vspevom. K mnogobrojnej udeležbi se vabijo najljubšeje člani in drugi rodoljubi. Na veselo svidenje!

(Iz Dobje pri Planini.) Dne 23. decembra 1894, bil je predložen pri tukajšnjem krajnem šolskem svetu dozrajni račun o stroških štiri-razredne nove šolske stavbe v Dobji, katera se je začela zidati še le 7. julija 1895, pod nadzorstvom gosp. c. kr. inženerja Gustav Bezdek a in je sedaj z vsem prezidam že pod streho. Stavba ima dolgot 25-50, širokost 14-70, in visokost 7-90 metrov. Akoravno se je opaka vozila iz Lu-

sploh vsa vožnja na hrib napravi veliko stroškov in truda, vendar ne znašajo vsi dosedajni stroški z vsem strgarskem in ključarskim delom več kakor 4700 gld. 64 kr. Hvala Bogu za tako modre moše, ki jih imamo pri tukajšnjem šolskem svetu. Hudo je, da imamo vendar tri moše od katerih nobeden ne stori koraka brez dobre plače za blagor ljudstva in šole. In ti še mesto, da bi bili hvaležni, da je stavba pri tako težavnem dovaževanju vsega staviva vendar tako hitro zrastle, se repenčijo in ugovarjajo, da so stroški preveliki, da šola ni na pravem mestu in da šole treba ni bilo. Bog ne daj mnogo taci! Da še natančneje dokažem nezmislno ugovarjanje teh krajnih šolskih udov, povedal bodem še to-le: Dobje ima 332 šolskih otrok, in dozdej je bila samo enorazredna šola.

(Iz Progarskega.) V nedeljo 5. t. m. bila nam je prilika Mariborčanom, na ljubeznivo povabilo sedajnega grajščaka, gospoda dr. Jarnej Glačnik, ogledati progarski grad. Pred velikimi vrati pričakuje nas gospod grajščak, nas prijazno pozdravi in pelje v prvo nadstropje, kjer je bila pripravljena za došlece malica z izvrstno kapljico. Na večer pa nam pripravi ljubezniva njegova gospa soproga izborna večerjo. Ko se nekoliko okrepčamo, razkaže nam gosp. grajščak najprej grad, potem pa dvor in gospodarska poslopja. Človek se je moral čuditi, koliko se je napravilo v kratkem času jednega leta na tem, poprej zelo zapuščenem in zanemarjenem posestvu. Grad, že skoraj v razvalino prehajajoč, dobil je spet nekdanje in znotraj gotovo še lepše lice. Gospodarska poslopja, prej razdrapana, stoji vsa lepo popravljena in prenovljena. Travniki se predelujejo in zboljšujejo, polja se preoravajo in gnoje, sadi se sadno drevje. Hlevi so polni najlepše živine. Med govedji — stoji jih 46 glav — zapazili smo meštalsko, simentalno, mureško, marijahofsko in holandsko pasmo, poleg teh več glav naše domače govede. Konji so zlahtnega plemena; med debelorejenimi prešiči so zastopane sufolska, berkširska, dolgo- in kratkouha pasma, slednja oplemenitena z angleškimi plemeni. Po dvorišču se sprehaja veliko število domače perutnine. Kamor človek pogleda, povsodi vidi sled razumnega in skrbnega gospodarja. Še nekaj let in gospodarstvo na progarskem gradu bo vzgledno v vsakem obziru. Kar nas je pa še čisto posebno razveselilo na gradu, je spominska plošča s slovenskim napisom, katero je dal gosp. grajščak vzdati nad širokimi vrati v klet. Napis glasi se tako-le: „Ta grad z gospodarskimi poslopji temeljito popravil dr. Jarnej Glačnik, odvetnik v Mariboru, s svojo soprogo Marijo, rojeno Čeligi leta 1895“. Naj bi pač nikdar ne bil napoti ta slovenski napis posestniku progarskega gradu, naj bi za vse čase ostal grad v pristnih slovenskih rokah, kakor so tla pristna slovenska, na katerih stoji.

(Iz Sevnice.) Najbolj čudno se mi zdi, da si naši kmetje še zdaj ne dajo dopovedati, kak sad da prinaša nebodijotrebna nemška šola. Davno so se že veselili božičnih praznikov; zakaj? znabiti Svetega večera? kaj še! „Kristbauma“, katera jim je priredil Schulverein? Da dobi otrok kak jopič, in pa kar je še največ vredno, da je mati dobila nekaj te tečne „šulferajnske kave“, to je vlekle. Sicer ni veliko takih kmečkih starišev, le na Orehovem se jih še najde dvojica, da ne morejo svojih otrok pošiljati v domačo šolo. Dal Bog, da bi še tem starišem prisvetila zvezda razumnosti in da bi spoznali namen „šulferajnski“. Saj se tudi v naših šolah podučujejo otroci v nemškem jeziku, kaj potreba potem te nemške šole. Zatoj stariši izluščite si mrežo iz oči, da vidite kam pelje nemška šola.

(Iz Brežic) se nam poroča: Naša čitalnica je imela v nedeljo, 12. t. m. dobro obiskan občni zbor. Predsednik g. Šetinec, je s ponosom poudarjal, da ni bila čitalnica še nikoli v tako dobrem zavetju, kakor letos, ko je tako rekoč pod lastno streho, ko ima svoje lepe prostore v krasnem „Narodnem domu“. Čitalnica je imela v minulem letu 257 gld. dohodkov, 207 gld. stroškov. V odbor so bili izvoljeni večinoma prejšnji odborniki; odbor sestoji namreč iz gospodov: J. Šetinec (predsednik), A. Levak (namestnik), J. Mešiček (tajnik), A. Muršič, M. Balon, L. Schwentner in J. Zevnik. —

Isti dan je zborovala Ciril in Metodova podružnica, ki je ustanovnica glavne družbe. Iz odbovega poročila smo posneli, da je veliko svoto bila nabrala in odposlala glavnemu odboru. Za predsednika bil je zopet izvoljen g. A. Levak, za blagajnika g. Mešiček in za tajnika g. Muršič. Na glavnem zboru bosta podružnico zastopala gg. Schwentner in Mešiček. — Posojilnica sklepa svoje račune, ki kažejo, da je ta mladi zavod imel v prvem letu svojega poslovanja čez 190.000 gld. prometa.

(Zlake pri Podčetrtnu.) Ob času velike povodnji, koncem meseca vinotoka, v preteklem letu, je bil med drugimi naredbami tudi most zadej za župnijsko cerkvijo, kateri je nas okolčane s trgom vezal, od razburjenih valov, popolnoma razrušen. Vsled tega je na mestu, kjer je poprej most bil, nastalo silno brezdnost, katero je bilo tem nevarnejše, ker ni bilo skoraj skoz dva meseca niti najmanj ograjeno. Mora se tedaj šteti v veliko srečo, da se na tem nevarnem mestu, ni pripetila kaka posebna nesreča, katero bi pa seveda nikdo drug ne zakrivil, kakor malomarni župan podčetrski. Skoraj vsa pota in brvi so pri nas več ali manj poškodovane, vendar taiste popraviti, so poročila c. kr. žandarmerije, kakor tudi naše prošnje in pritožbe ostale brez uspeha. Celó slavno c. kr. okrajno glavarstvo, kterega pri takih slučajih je dolžnost posredovati, se ne briga za nas. Mogoče pa tudi, da se vodja okrajnega glavarstva gospod Tax, proti svojemu — z zaslužnim križcem odlikovanemu ljubljencu postopati in ga za občni blagor potrebne stvari, opozoriti ne upa. Dasi nam je neljubo, smo vendar ta dva gospoda namreč g. župana, kakor njegovega zvestega hišniga prijatelja, radi njune brezbriznosti prisiljeni resno opominjati. Upamo, da ta opomin ne bode „bob v steno“ — sicer bi bili potem prisiljeni pri c. kr. namestništvu iskati pomoči. Sramota je tudi, da se je usnjatemu obč. svetovalcu, zato ker je nemškutar, blizo njegovega vrta, po povodnji pouzročena škoda na občinski stroške poravnala. Ako torej župan, brez da bi obč. svet poprašal, torej samo na zahtevo iz Brežic, samoblastno izvoli častnega občana, taistemu za dragi obč. denar preskrbi diplomo in potem odposlanstvo na občinske stroške priredi, naj še torej za poškodovane ceste in mostove najpotrebnejše ukrene. Kakor je iz njegovega obč. gospodarstva razvidno, ima dosti sredstev na razpolago. Da mora tako postopanje zbuditi občno nevoljo, je samo ob sebi umevno. Gotovo se ne bo nihče čudil, ako bode temu za občni blagor zaspanemu županu, kakor njegovim, njemu slepo udanim pristašem, pri prihodni obč. volitvi zmanjkalo tal. Sploh je naš župan za 19. stoletje že itak prestar in popolnoma skrhan. Po posebni milosti, največ pa na povelje gospoda Taxa, je še pri zadnji volitvi dospel na občinski stol, kar se mu je bržčas zadnjokrat posrečilo.

(Imenovanje.) Orožniški nadstražnik v Poličanah g. Ivan Peče, je imenovan poštним asistentom v Mariboru.

(Iz Zreč) pri Konjicah se poroča, da je č. g. Tone Zavadič, kapelan v Šentjungerti, pristopil kot redni član k učiteljskemu društvu za konjiški okraj ter je ob enem naznanil za prihodnje zborovanje svoje poročilo: „Primerjava šol v starem veku k sedanjim“. S tim je č. g. Zavadič očitno pokazal, da je v resnici vnet za šolo in da so mu jako ljubi posvetni tovariši. Društvo ga bode gotovo veselo, ker si pridobi jako nadarjeno moč.

(Poštni urad v Dolu pri Hrastniku) jel je dne 16. t. m. poslovati.

(„Kmetijsko bralno društvo v Hajdini“) izvolilo je pri občnem zboru, dne 6. t. m. sledeči odbor: g. Andrej Štambergar, predsednik; g. Martin Mušec, podpredsednik; g. Fran Podobnik, blagajnik; g. Nace Skrbinšek, tajnik; g. Lojze Pogrujc, knjižničar; č. g. Jož. Mihalič, odbornik.

(Iz Ljutomer.) Kakor vsako leto, obhajali smo tudi letos mi Slovenci Silvestrov večer. „Slovensko pevsko društvo“ priredilo nam je lep in zanimiv koncert, naši diletantje so izborno igrali igro „Damoklejev meč“ in ob polnoči predstavljali ste nam dve gospici priliko „Staro in novo leto“. Pri zabavnem delu so se pridno su-

kali plesalci in plesalke. Ločili smo se z nado, da nam prinese novo leto mnogo več sadu na narodnem polju, nego se nam je posrečilo, tega pridobiti v preteklem. — Konečno želi „Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru“ vsem svojim podpirateljem „srečno novo leto!“

(Sola za vincarje), kateri se hočejo v celjenji ameriških trt, rigolanju in sploh o delovanju z ameriški trtami poučiti, prične se dne 1. marca t. l. in traja do konca novembra t. l. sprejelo se bode v Mariboru 12, v Ptuj 12 in Lipnici 12 učencev. Vsak učenec dobi hrano in prosto stanovanje in 4 gld. mesečne popore.

(Ali hočejo šolski gospodje v Gradci prekositi „Schulverein“?) Do zdaj smo navadno slišali, da le „Schulverein“ deli nemške groše tistim učiteljem na Slovenskem, kateri se z nemštvom odlikujejo. V novejšem času pa deli tudi c. kr. deželni šolski svet „Ehregaben“ tistim učiteljem, kateri veliko store za nemški jezik na Spodnjem Štajerskem. Potlej pa hoče še vlada Slovence privabiti v Gradec?

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor.) V četrti seji je predložila vlada nov stavbeni red za ljubljansko mesto. Vladni načrt je jako obširen, a ž njim se precej okrajšuje občinska samouprava. Posl. Pfeifer je predlagal, naj se odpravi legalizacija. Potem sta se pa v tej seji utemeljevala dva v prejšnjih sejah stavljena predloga in rešile nekatere prošnje. V peti seji so se odobrili nekatere računski zaključki in rešile nekatere prošnje. „Glasbeni Matici“ se je odpisal neki dolg v znesku 4800 gld. Sklenilo se je od „Zveze“ učiteljskih društev kupiti 100 izvodov lanskega letnika knjižnice za mladino, da jih društvo „Narodna šola“ razdeli mej revne učence. Pravo deželnozborsko delovanje se pa sedaj vrši v odsekih.

(Koroški deželni zbor.) Deželni odbor je predložil deželnemu zboru načrt novega volilnega zakona. Po tem načrtu bi v mestih dobili volilno pravico vsi moški, ki kak direktni davek plačujejo, dočim bi na kmetih še vedno volili samo tisti, ki plačujejo najmanj 5 gld. direktnega davka. To razliko je napravil deželni zbor najbrž zaradi tega, ker se boji, da bi Nemci zgubili nekatere kmetske okraje, ako se volilna pravica razširi, in jih pridobili Slovenci. Posl. Kiršner je predlagal neko promeno lovskega zakona. Določila se je že obredica nova za deželno hipotekna banka 4% in jo bode deželni odbor smel znižati na 3½%. Določile so se precej visoke plače uradnikom te banke. Deželni zbor je potrdil pravila za novo celovško mestno posojilnico.

(Goriški deželni zbor) je dosedaj imel le malo sej. Jeden italijanski mandat je izpraznjen in bode dopolnilna volitev že 18. t. m. Do tega časa pa Italijani ne marajo nobene važnejše stvari postaviti na dnevni red, ker imajo Slovenci za jeden glas večine. V seji dne 9. t. m. so slovenski poslanci zopet stavili več interpelacij, mej drugimi tudi zastran slovenske ljudske šole v Gorici. Ko se je čitala ta interpelacija, so bili Italijani ostavili dvorano. Vprašanje o slovenski ljudski šoli v Gorici ravno tako bode Italijane, kakor je nemške Celjane vprašanje o dvojezični gimnaziji, katerega še sedaj niso pozabili.

(Hrvatski govori v istrskem deželnem zboru.) Ministerski predsednik grof Badeni je bil naročil tržaškemu namestniku vitezu Rinaldinu, naj pelje seboj v Poreč slovenskega stenografa, da bode stenografiral hrvatske govore, da se bodo potem mogli vzeti v stenografski zapisnik. Rinaldini je storil, kar se mu je narilo. Deželni glavar Campitelli je pa takoj odstranil slovenskega stenografa iz zborovalne dvorane na galerijo. Tako ubogajo Italijani vladne ukaze. Vladi se godi popolnoma prav, da jej Italijani dajo zaušnice, zakaj je pa tako dolgo jih podpirala in negovala.

(Premije „Glasbene Matic“ za leto 1895.) Odbor „Glasbene Matic“ v Ljubljani naznanja, da se je izročilo razpošiljanje muzikalij, izdanih kot darila društvnikom za leto 1895. (zvezek zborov: Aljaža: „Občutki“, Foersterja „Kitica“, Pirnata „Pomlad in jesen“ ter „Zalost“ in zvezek klavirskih kompozicij Hoffmajsterja. Ker ni izključeno, da se je vrinila pri razpošiljanji kaka

pomota ali nepravilnost, prosi odbor tem potom vse one p. n. društvenike, ki niso še prejeli rešenih skladb, naj blagovolijo to nemudoma naznaniti odboru „Glasbene Matice“ v Ljubljani, da se jim naknadno vstreže.

(Precej močen potres.) Čutili so dne 14. t. m. ob poludnev po noči v Ljubljani in na Kranjskem. Potres je vzbudil ljudij iz spanja, a škode ni napravil.

(Nesreča na železnici.) Na kolodvoru dolenske železnice v Ljubljani je v petek zvečer osobni vlak zadel v tovornega. Šest voz tovornega vlaka je močno poškodovanih. Strojevodja osebnega vlaka Janez Perko je pal z vlaka a se ni hudo poškodoval. Drugi se ni nikdo ponesrečil.

(Stedryjev morilec.) Znano je, da je dne 5. junija 1892. leta v Ljubljani bil umorjen Vaclav Stedry. Sum je tedaj letel na 21letnega Stedryjevega pisarja Cvajerja. Porotno sodišče je oprostilo Cvajerja zaradi pomanjkanja dokazov. Cvajerjevo nedolžnost je posebno to kazalo, ko je on bil v preiskovalnem zaporu, našel je hlapec trgovca Klauerja v kočiji na dvorišču sosedne hiše dve hranilnični knjižici za več kakor 10.000 gld., ki sta bili ukradeni pri Stedryju. Cvajer knjižic tje prinesiti ni mogel. Tedaj se je govorilo tudi o nekem hlapcu, ki je baš v tem času odšel v Ameriko. Ta hlapec je imel vedno opraviti na dvorišču hiše, od koder se je prišlo v Stedryjevo stanovanje. Hlapec je poznal vse razmere. Ljubljanska policija je sedaj jela iz nekih znamenj sklepati, da je ta hlapec Stedryjev morilec. To nam posebno to potrjuje, da v resnici dotični hlapec ni bil šel v Ameriko, temveč se je klatil po raznih krajih in je sedaj v preiskovalnem zaporu v Celju, ker je dognano, da je bil v zvezi z morilcem Pavlom Fermetom.

(Davica) se jako razširja mej otroki v Šent Vidu pri Višnji gori na Kranjskem.

(Poročil se je) dne 13. t. m. Alojzij Pavlin, posestnik in trgovec v Trebnjem na Dolenjskem, z gospodično Mici Tangelj iz Zdrske vasi pri Laščah.

(Kmetijska šola) na Grmu pri Novem mestu kaže, kakor nam svedoči ravno kar došli program te učilnice, vendar le lep napredek. Med mnogovrstnimi poročili tega zavoda, katera obsega ta program, je posebno to veselo, da je letos na novo 22 učencev vstopilo, tako, da šteje zavod 32 gojencev.

(Tek letošnje zime.) Dočim smo po Slovenskem večinoma brez snega, osobito po Dolenjskem in Spodnjem Štajerskem, imajo vendar na Koroškem in okoli Slovenjgradca in po višjih krajih dokaj snežne odeje okolo in čez 20 cm debele. V obče je zima južno pod Donavo mehka. Pod 10 stopinj pod ničlo mraza je le malo kje po Slovenskem bilo opaziti. Na Moravskem je pa bil občutljiv mraz, že — 25° C. Bleško jezero je zmrznilo 3. januarja. Drugod po Slovenskem, osobito po Dolenjskem in Spodnjem Štajerskem se je pa po rekah še kaj malo ledu napravilo. Na Goriškem je pa bilo skoro pomladansko vreme. Po Donavi so se pa že drville ledene ploče. Barometersko stanje je bilo do polovice tega meseca običajno visoko, celó do 755—760 mm.

(Delniško društvo za pridobivanje cimenta) na Dovjem na Kranjskem je dovolilo ministerstvo notranjih stvari. V tej družbi so Poj in Amman v Mödlingu, Adolf Haust in dr. Mayer z Dunaja.

(Ogenj) je dne 11. t. m. bil v Hrušici na Krasu. Pogorela je jedna hiša z dvema gospodarskima poslopjema, zgorel je tudi gospodar, ki se omamljen od dima ni mogel rešiti. — Dne 9. t. m. je pogorel posestniku Jakobu Svetu na Uncu kozolec. Zažgali so dečki ponavljalne šole s cigaretami. Posestnik ni bil zavarovan.

(Sedemdesetletnica Schmidt-Zabierowa.) Koroški deželni predsednik Schmidt-Zabierow slavi dne 17. t. m. svojo sedemdesetletnico. Liberalni Nemci mu zopet kade in proslavljajo njegove zasluge. Slovenci seveda zato nimajo nobenega povoda.

(Omejevanje obiska celovške gimnazije) Vlada je bila odredila, da se naj ne jemlje učenci iz Gorenje Koroške v celovško gimnazijo. Namen tej odredbi je ta, da bi beljaška gimnazija bila

bolje obiskana. Celovskim mestnim očetom pa ta vladna odredba ne ugaja in so prosili, da se prekliche, a njih želji ministerstvo ni ustreglo. Celovški gimnaziji se zaradi tega ni bati za obstanek, a mestni zastop tare le skrb, da bode na gimnaziji veliko manj nemških učencev, kakor dosedaj in bi se utegnili pripetiti, da utegnejo slovenski učenci kedaj še večino imeti. To bi pa utegnilo celo spodbuditi Slovence, da bi zahtevali, da se slovenščini dovoli več pravice na celovški gimnaziji. Seveda že misel na kaj takega straši nemške Celovčane.

(Osleparjeni kmetje.) Po Ziljski dolini na Koroškem je neki lopov prodajal ogerske razredne srečke po 26 gld., to je po 16 gld. dražje, kakor so zares vredne. Spečal jih je kaci 300. Agenti so zaprli, a kmetje so pa ob denar, in utegnejo še s finančnim oblastvom imeti sitnosti. Kmetje, varujte se sleparjev.

(Strašno burjo) imeli so minuli teden v Trstu. Pometala je kakih 40 ljudij, nevarno pa k sreči ni nobenga poškodovala. V novem pristanišču je prevrnila fjakerski voz s konjem vred, a vendar se niso niti izvošček, niti gospod, ki se je vozil, niti konj hudo poškodovali. Morje je gnalo neznanske valove, a kaka nesreča se pa vendar ni pripetila na morji, samo manjše ladije niso mogle iz pristanišča.

(Plinova cev počila.) V plinarni v Trstu je dne 13. t. m. počila velika cev. Trije delavci so hudo poškodovani.

(Narodna ravnopravnost pri tržaškem magistratu.) Slovenski odvetnik v Trstu dr. Gregorin, je bil dobil od tržaškega magistrata v neki zadevi italijanski odlok. Pritožil se je na namestništvo, ki je naročilo magistratu, naj izda slovenski odlok. Magistrat se je pritožil na ministerstvo, a ondu ni nič opravil. Tudi ministerstvo mu je naročilo, naj izda slovenski odlok. Kaj menite, da so gospodje sedaj storili, kar se jim je ukazalo. Pritožili se niso več, a sklenili so, da bodo tudi v bodoče vse spise reševali v italijanščini, dokler bode v mestnem zboru sedanja večina. Sedaj ima grof Badeni priliko, da pokaže svojo železno pest in nauči Italijane izpolnjevati zakone.

(Samomor v Trstu.) Dne 11. januarja t. l. ustrelil se je v Trstu zaradi neozdravljive bolezni obče spoštovani trgovec Karol Marussig (Marušič). Pokojnik je bil član ravnateljstva tehniškega zavoda, tržaške ljudske banke in hotela de la Ville.

(V goriški deželni šolski svet) je voljen deželni poslanec dr. Tuma, ki je odločen Slovenec in ne bode samo prikimal.

(Ljudske šole v Gorici.) Ministerstvo je zopet nakazalo 200 gld. za vzdrževanje „Slogine“ šole v Gorici. Kdo ve, če bode stvar že uravnana, ko se ta denar porabi. Upanja dosti ni. Ovir pa ne dela le goriško mesto, temveč se domneva, da se za vsem skriva namestnik vitez Rinaldini sam. Goriški Italijani bi se tudi ne upali sami tako po robu postavljati, da ne dobijo potuše iz Trsta. Na Primorskem je treba premene pri namestništvu; ko Rinaldini ne bode vodil več vladnih poslov, pa bodo Italijani precej krotkejši.

(Električna razsvetljava v Korminu.) Občinski zastop korminski se pogaja z neko dunajsko tvrdko za vpeljavo električne razsvetljave. Mali Kormin bode v tem oziru prehitel bogati Trst.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) poslal je gosp. Dragotin Hribar iz Celja, trideset goldinarjev, katere so darovali gg. Dragotin Hribar, tiskar in urednik „Domovine“, 3 gld., Lovro Baš, c. kr. notar, 2 gld., Jurij Detiček, c. kr. notar, 2 gld., dr. Ivan Dečko, odvetnik in dež. posl., 2 gld., dr. Jos. Vrečko, odvetnik, 2 gld., Ivan Lončar, tajnik posojilnice, 2 gld., dr. Praunseis, prakt. zdravnik, 2 gld., Vanič, trgovec, 1 gld., dr. Jurij Hrašovec, odvetnik, 2 gld., dr. Jos. Serbec, dež. poslanec, odvetnik itd. 5 gld., P. Majdič, posestnik paromlina, 5 gld., dr. Alojzij Brenčič, odvetnik itd. 2 gld., — vsi iz Celja. — Dalje sta darovala Gospa Antonija Erhovnic, posestnica v Ribnici, 5 gld. in g. dr. Mat. Velca, c. kr. nadkomisar pri poštni hranilnici na Dunaju, 3 gld. Iskrena bodi hvala gospej darovalki, vsem gg. darovalcem, po-

sebeno pa gosp. nabiralcu Drag. Hribarju. — Dalje darove sprejema č. g. dr. Fran Sedej, c. in kr. dvorni kaplan itd. na Dunaji, 1 Augustinestr. 7.

Druge avstrijske novice.

(Češki deželni zbor.) Dr. Herold je stavil v deželnem zboru predlog, naj sklene posebno adresno na cesarja v zadevi obnovljenja češkega državnega prava. Proti adresi so bili posebno Nemci. Izročil se je ta predlog posebnemu odseku. Prav gotovo pa ni, da bi prišel na dnevni red v zbornici. — Velika razburjenost je bila zaradi volitve v odseku. Mladočehi so zahtevali, da se voli v vsak odsek po jeden Čeh več, kakor se voli Nemcev in veleposestnikov. Ta zahteva je opravičena, ker je velika večina prebivalstva na Češkem češke narodnosti. Čehi plačujejo tudi mnogo več davka, nego Nemci ali veleposestniki. Nemci so pa zaradi tega predloga bili silno razžaljeni in pretili so že, da izstopijo iz deželnega zbora. Za Nemce se je potegnil tudi namestnik grof Thun. Ker veleposestniki odločujejo večino, je obveljala nemška žela, ker so ti potegnili z Nemci.

(Moravski deželni zbor.) Čehi so v moravskem deželnem zboru stavili predlog, naj se izvede popolna narodna enakopravnost na tehnični šoli v Brnu in da se naj ustanovi posebno češko vseučilišče za Moravsko. V deželnem zboru pač Čehi za svoja predloga ne dobe večine, ker gotovo ne bode noben Nemec z njimi glasoval.

(Povsod vzdržna politika.) Kjer so Nemci v večini, ondi so skrajno predržni in brezozirni. To se vidi tudi v Šleziji. V deželnem zboru imajo Nemci večino. Ti Nemci so pa tako predržni, da niti v odseke niso hoteli voliti nobenega Slovana. Slovanski poslanci so se prepričali, da ničesar ne dosežejo v deželnem zboru in so ga zatoraj zapustili.

(Cesarjeva slika.) Hrvatski slikar Vlaho Bukovac je bil dne 10. t. m. jedno uro pri cesarju, da naslika cesarja za drorano hrvatskega sabora in dalmatinskega deželnega zbora.

(Volitve v dunajski mestni zastop) vršile se bodo dne 17. februvarja t. l. Antisemitje so dobro pripravljeni in bržkone bodo prišli še v večjem številu v zbornico, kakor zadnjič.

(Dunaj) ima 230 ljudskih šol, 53 meščanskih šol, 21 občnih ljudskih in meščanskih šol in 6 javnih otroških vrtcev.

(Podržavljenje južne železnice — opuščeno.) Vlada je popustila namero, da bi podržavila južno železnico. Treba bode tedaj gledati, da se pri družbi doseže znižanje tarifov za prevažanje, da bode moč konkurirati z Ogorsko.

(Več shodov proti vladni obrtni predlogi.) Na Dunaji je bilo več shodov obrtnikov in delavcev, na katerih se je razgovarjalo o obrtni preosnovi. Obrtniki in delavci so se skoro vsi izrekli zoper vladno predlogo, če tudi z različnega stališča. Ker so proti vladni predlogi vsi krogi, kateri so prizadeti pri tej stvari, pač vladni načrt nikdar zakon ne postane.

(Kakšna je enakopravnost na Moravskem?) Povsod, kjer imajo Nemci večino v kakem zastopu, podpirajo le koristi svoje narodnosti. Tri četrtine Moravske so slovanske, a deželni zbor ima nemško večino. Ta kronovina pa ima poleg državnih še več deželnih srednjih šol. V letošnji proračun se je postavilo za nemške deželne srednje šole 257.369 gld., za češke pa samo 64.050 gld. Te številke jasno kažejo, kako razumejo Nemci enakopravnost. Na slabšem nego so moravski Čehi smo pa v tem oziru Slovenci na Štajerskem. Vse šole, katere vzdržuje štajerska dežela, so nemške, dasi je tretjina štajerskih prebivalcev slovanska.

(Pouk družega dež. jezika na srednjih šolah na Češkem.) V češkem dež. zboru je predlagal grof Schönborn v imenu veleposestva, naj se sklene zakon, s katerim se vpelje na realkah obvezni pouk družega deželnega jezika. Ob jednem naj se sklene resolucija, v kateri se vlada pozivlje, naj uvrsti drugi deželni jezik mej obvezne predmete na gimnazijah. Dosedaj ni na Češkem drugi deželni jezik obvezen na gimnazijah in realkah, ker so se Nemci branili učiti češčine.

(Zmaga Mladočehov.) Češki namestnik grof Thun se je odpovedal namestništvu in izstopi po zaključku deželnega zbora.

(Dvojezični napisi pri sodiščih.) Pravo-sodno ministerstvo je zaukazalo, da se pri so-diščih v vzhodni Galiciji napravijo napisi v polj-ščini in rusinščini. Dosedaj so imeli samo poljske napise.

(Mažari) se pripravljajo na praznovanje tisočletnice, kar so se naselili v Evropi. Poleti otvorijo velikansko razstavo in priredijo brez-števila veselja. Žal, da bode to bolj odsev judov-ski, kakor pa mažarski.

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarsko sobranje) prične zopet dne 21. t. m. svoje delovanje. — Knez Ferdinand odpo-toval je iz Sofije, baje radi družinskih poslov.

(Petindvajsetletnica nemške države.) Dne 18. t. m. se slavi v Berlinu in drugih krajih v Nemčiji petindvajsetletnica sedanjega nemškega cesarstva. Omeniti je pa, da je za to petindvaj-setletnico skoro večje navdušenje mej avstrij-skimi Nemci, kakor v Prusiji. Doživeli bomo zopet kako velikonemško hujskanje avstrijskih Nemcev. V Nemčiji bode pa nekaj pravi zaradi razžaljenja cesarja, ker bodo mnogi nezadovolj-neži izrekli kako neprevidno besedo. Slavnosti, ki bodo v Nemčiji, bodo le bolj prisiljene, kakor prostovoljno prirejene.

(Italijanske skomine po Trstu.) Ko se je v italijanski zbornici razgovarjalo o novem kre-ditu za vojno v Afriki, je poslanec Imbriani na-glašal, da bi bilo njemu ljubše, da italijanski vojak niso pali v Afriki, temveč na potu proti Trstu. Če se tako govori v italijanskem zboru, je pač potrebno, da tudi avstrijski državniki premislijo, kolike vrednosti je zveza z Italijo.

(Ustaja na Kubi še ni končana.) Zadnje dni so vstahi požgali zopet 30 vasij. Vladna po-ročila poročajo o zmagi vladnih čet. Skušnja pa priča, da tem poročilu ni dosti verjeti. Morda so bili le zopet Španjci tepeni.

(Italijani) so v Afriki zadnje dni imeli več bojov z Abesinci. Poročilo italijanskega vojnega poveljnika pripoveduje, da so Italijani odbili sov-ražnikove napade, o kaki veliki zmagi pa nič ne vedo poročati. Najbrž je njih stališče precej težavno in je jako dvomljivo, če bodo mogli ob-držati kraje, katere imajo sedaj v Afriki.

Dopisi.

Iz spodnje Savinjske doline. (Tuji agenti). Pred nekaj tedni je bilo brati v „Domo-vini“, kako zvižčno lovijo tuji agenti pri pro-daji raznih gospodarskih strojev naše še pre-malo skušene kmetovalce na limanice; danes nam je v tem oziru zopet poročati drug še bolj značilen slučaj in od druge tvrdke in sicer tako poročati, kakor ga je opeharjeni kmetič sam po-vedal, z dostavkom, da so on, njegova žena in še ena priča pripravljeni resnico s prisego potrditi.

Pred nekoliko tedni pride v hišo Mihe Go-lavšek-a v Migojnici pri Grižah agent prve oger-ske tovarniške akcijske družbe za proizvodnjo kmetijskih strojev.

Moža — Mihe Golovšek-a ni bilo doma, kar pa čifutkega agenta in njegovega tolmača ni motilo. S toliko večjo vsiljenostjo začne Go-lavšek-ovi ženi svoje gospodarske stroje razkla-dati, hvaliti in ponujati.

Žena se je dala agentu konečno le prego-voriti in je rekla: „Če imajo tak mlin na kamne, ki se ga lahko z roko goni in lepo moko melje, bi ga pa vzela, ako ne stane več kakor 65 gld. v Žalec postavljen“. Agent seveda pritrdi, da bo vse tako, kakor si žena želi, a še z dodatkom, da bodo kamni najmanj 20 let trpeli. Kupčija, oziroma naročba je bila s tem sklenjena, da ji je dal nek nemški list — najbrže že prej spi-sano naročilno pogodbo — podpisati.

Te pogodbe žena seveda ni mogla razumeti, ker je bila nemška, in tudi ne vedeti, kaj je podpisala.

Čez nekaj časa potem pride na Golavšek-a stroj z dvema dolgima drogoma in sicer ne franko, kakor je bilo izgovorjeno, timveč moral je plačati prevozne stroške Golavšek sam. Kme-tič vzame ta stroj domov, da ga poskusi, kako moko melje. Takoj je pa uvidel, da to ni mlin za moko, da nima kamenov in da se ne da z roko goniti, ampak da je le mlin za drob-

ljenje koruznih storžev in žita (Kukuruzkolben und Getreide-Schrotmühle), ki se mora pa z ži-vino — kakor gepelj — goniti.

Vsled tega je omenjeni tvrdki dal pisati, da on, oziroma njegova žena ni takega stroja naročila, da ga torej ne more rabiti ter da ga hoče nazaj poslati. Mesto tega naj mu pošljejo kak drug stroj, katerega bo sploh mogel upotrebljevati. Poslal je res na svoje stroške stroj nazaj. A ta slavna tovarna stroja ne mara prevzeti in ga tudi ne z drugim zamenjati ter ga povrati zopet na kmetove stroške v Žalec nazaj. Zajedno mu pošlje tudi plačilni nalog (menico) ter mu žuga s sodnijskim postopanjem, če stroja v določenih obdobjih ne plača. Golav-šek-a so — poleg veliko potov, zamud in sitno-stij — stroški od pogojenih 65 gld. narasli na 83 gld. in zraven vsega tega mu stroj ni za no-beno rabo. Pa pri toliki krivici in škodi si ne more nič pomagati, ker imajo ti tuji agentje svoje že naprej tiskane naročilne liste tako zvito sestavljene, da jim, dasiravno je krivica očitna, ne more najbolj prebrisan advokat do živoga.

Ta okoliš pa naj bode našim gospodarjem v toliko večje svarilo, da se tujih agentov var-jejo, a našim omikancem in časopisom naj bode toliko skrbnejša naloga, da naše ljudstvo v tem oziru podučujejo in jih s tem škode obvarujejo.

Kakor se je že zadnjič povdarjalo, imamo sedaj itak že domačo tovarno, ki skoraj že vse v naših krajih navadne kmetijske in gospodar-ske stroje proizvaja in to je Jos. Lorberjeva to-varna v Žalcu. Kakor smo čuli, je bil še vsak zadovoljen, kdor je pri g. Lorberju kak stroj kupil, ker so vsi njegovi stroji v resnici najbolj pošteno in po najboljših sestavah izdelani, a zraven še cenejše kod povsod drugod. Kupujmo torej nam potrebne stroje pri domačinu ne samo radi tega, ker je naš, ampak tudi, ker je to v našo lastno korist; — tukaj se nam ni bati prevare ali kake sleparije.

Iz Velenja. Na sv. Štefana popoldan vršilo se je v gostilni pri Korunu zunaj Velenja III. redno zborovanje bralnega društva gornje-šaleške doline. Iz poročila blagajnikovega in taj-nikovega smo posneli, da je društvo žali Bog, še vedno na slabih nogah; največja krivda je temu vsekako malomarnost in brezbržnost nekaterih članov, kateri bi lahko v vsakem oziru po zmož-nosti, kakor tudi gnetno podpirali društvo, a tega ne store vzbog malega zanimanja za napre-dek tega velevažnega društva med nami. A smelo povdarjamo z veseljem jedno dobro stran, ki je tudi važnega pomena, da se kmet jako zanima za časopise, katere jim podaja bralno društvo. V tem zmislu bralno društvo gotovo mnogo pomaga tukajšnjim razmeram, zakaj ono je edino društvo v gornješaleški dolini, ki si je stavilo v prvi vrsti težavno nalogo, da razširja časopise tudi po posameznih kmečkih hišah. Kolikor mogoče izvršuje to trudapolno delo.

Z veseljem moramo tudi objaviti novo vo-ljeni odbor, ker se je osnoval večinoma iz starih odbornikov, kateri poznajo že dovolj društvene težnje. Volil se je predsednikom gosp. zdravnik Fran Skubic, podpredsednik g. župan V. Ježovnik, blag. Matej Lah, kmet v Št. Janžu, tajnik Veko-slav Kvartič, krojač; odborniki: gg. Ivan Kranjc, A. Gril, B. Glušič, A. Rotnik, Fr. Pouh, Fr. Korun.

Po volitvi se gosp. predsednik Fr. Skubic zahvali za podeljeno častno mesto, katero je skoro nerad sprejel radi premalega zanimanja društve-nikov. On povdarja, da je treba bolj delovati in prosi podpore od strani odbornikov. — Pri slu-čajnostih spodbuja g. modroslovec K. Verstovšek vse navzoče s kratkim nagovorom. Opozarja jih, naj se le spominjajo govorov o priliki različnih veselja, katere je priredilo bralno društvo. Govornik je že toliko razpravljal o namenu društva, o koristi in važnosti čitanja časopisov in knjig, je že toliko navodil podal k uspešnemu delovanju, da celo bičal v zadnjem času mnogo slabih stvari, da se mu zdi neumestno navesti še enkrat vse to, kar je že navedel, in opominja društvenike, da se držijo teh navodil.

Pri zabavnem delu, katerega je dobro vodil g. Fr. Korun, govoril je g. pravnik Žun s tako izbranimi besedami o narodnem položaju v Ša-leški dolini, da je priklopilo navdušenje vseh navzočih posebno pa kmetov do vrhunca. Pazno

smo poslušali njegovo razpravo o bralnih društvih, o posojilnicah, o nasilstvu tujcev, v naših krajih itd. Smelo trdimo, da je g. Žun marsikaj razjas-nil našim kmetom o stvareh, katerih niso umeli. Žel je pa tudi zahvalo s splošnim odobravanjem in živijo-klici.

Vršile so se še druge napitnice in le pre-hitro se je približal čas, da smo se morali ločiti, gotovo z veseljem in prepričanjem, da je to zborovanje navdušilo vse navzoče.

Iz Gradca. Iz stolnega mesta naše štajer-ske dežele se pač prav malo poroča o Slovencih in njih tukajšnjem življenju. Naši bratje doma mislijo, da nas je prav malo tukaj, pa saj povejo to tudi številke zadnjega ljudskega štetja. Ali ni tako. V mestu Gradcu, kjer so prebivali nekdanj samo naši pradedi in v katerega okolici so pred sto leti zadnjega Slovence, ki še ni znal nobene besede nemške, nesli k večnemu počitku, živi tudi danes ogromno število Slovencev. Gotovo se ne motim mnogo, če trdim, da jih je najmanj ena četrtnina vsega prebivalstva. Kdor gre po ulicah, sreča ljudi vsakega stanu, ki slovenski govorijo. Iz gostilnic se razlega posebno ob ne-deljah in praznikih veselo domače petje, dokaz, da smo radi tudi v tujini ravno tako židane volje kakor nekdanj doma v veselih gorica-h.

Večina graških Slovencev je delavskega stanu vsake stroke, in prav krepko bi se razvi-jalo tukaj narodno življenje, če bi bilo malo več zanimanja za narodno stvar. Žalibog, da ni tako! Društvo „Edinost“ (pri „zlatem volu“, Griesplatz, 17), pod navdušenim vodstvom velecejenega gospoda J. Zadnikar-ja, čvrsto stoji in pripravlja svojim članom marsikteri prijetni večer, pa imeti bi moralo primeroma mnogo več članov. Na Silvestrov večer je društvo priredilo veselico s tombolo v gostilni gospe Jere Notar (Annenstrasse 49), ki je društvu prinesla čistega dobička 11 gld. 37 kr. in družbi sv. Cirila in Metoda 7 gld. Društveni pevci so v polni meri pokazali svojo izurjenost, nadejamo se, da bodo kmalu zopet javno nastopili. Sploh bi bilo jako potrebno, da bi se večkrat priredila kaka veselica, ker le tako bi se povzročilo za društvo večje zanimanje in bi pristopilo novih članov.

Mlačnost v narodnem oziru je med Slovenci v Gradcu skoraj neverjetna. Pisatelj teh vrstic pozna n. pr. družino, kjer sta oče in mati rojena Slovenca iz Slovenskih goric, hči pa ne zna niti besede slovenski. Zopet druga družina se sramuje slovenščine in občuje tudi med seboj samo nem-ški, čeravno so se nemščine še le tukaj v tujini privadili. Izjema je le med res izobraženimi. Taka mlačnost bi se le odstranila, če bi se graški Slovenci večkrat shajali in med seboj navduše-vali. Treba bi bilo pred vsem čitalnico razširiti in vsaj priskrbeti najvažnije časopise. Tudi v gostilnici gospe Notar so slovenski časopisi nujno potrebni, gotovo bolj kakor „Kikeriki“, ki ljudem, kateri se ne pečajo mnogo s politikom, ni dovolj umljiv. Če gospa Notar naroči slovenske časopise, gotovo ne bo nji na kvar. Slovenci se bomo vedno radi tam shajali in se kratkočasili z milo slovensko besedo in veselim petjem. Vsakemu društvniku, kakor tudi vsakemu za slovenski narod vnetemu pa je dolžnost spodbujati svoje mlačne tovariše in jih pripeljati med nas. O priliki pa naj bi gospod predsednik „Edinosti“ sklical shod, h kateremu bi se povabilo kolikor mogoče mnogo Slovencev, in na tem shodu, naj bi eden naših vnetih govornikov, ki se ne bojijo nikakoršnih zaprek in navdušujejo ljudstvo ob enakih prilikah po vseh slovenskih krajih, korenito razložil pomen narodnosti in slikal dobrote društvenega občevarja, ker le tako bi prišlo med nas zanimanje za narodnost in v Gradcu bi se pričelo vse drugače življenje.

To so seveda nemerodajne misli, ki pa bodo obrodile, če se uresničijo, mnogo sadu, go-tovo več, kakor marsikje na Spodnjem Štajerskem. Slovenec, ki pride med Nemce, le prerad kmalu pozabi na svojo narodnost, in če ne pride v do-tiko s Slovenci, se potuji in zataji svojo ma-terino besedo, kakor se žalibog godi tukaj tako pogosto. Če bi se vsi tukaj živeči Slovenci za-vedali, potem bi svet strmel in gotovo bi se dalo doseči več kakor do sedaj.

Vi pa bratje Slovenci v mili domovini, ne pozabite, če pridete v Gradec, obiskati nas na

zgoraj imenovanih krajih, saj veselo bode gotovo tudi vam videti in poslušati, kako se imamo v nekdanjem slovenskem Gradcu.

Narodno-gospodarske novice.

Okrajni proračun za 1896. leto šmarskega okr. zastopa.

Dne 19. grudna m. l. imel je okrajni zastop skupno sejo.

K tej seji prišel je tudi c. kr. okrajni glavar dr. Pavel Wagner iz Celja.

Ker je imel okrajni zastop že peto veliko skupščino in se g. glavar preje nobene ni udeležil, se je v obče mislilo, da se je prišel od nas poslavljati, pa smo se gotovo zastop pripravljali na slovo!

Glavni predmet, s katerim se je bavil okrajni zastop, je bil okrajni proračun za 1896. l.

Ta se je sprejel, kakor ga je okrajni odbor predlagal, in sicer z dohodki po 6416 gld 71 kr. in izdatki po 16.495 gld. — kr. Dohodki obsegajo: 1. gotovino dne 5. dec. 1895, 1601 gld. 71 kr., 2. zaostale okr. naklade 2028 gld. — kr., 3. neizplačana subvencija za 1895. l. 587 gld. — kr., 4. obljubljena subvencija za 1896. leto 2200 gld. — kr., skupaj 6416 gld. — kr.

Stroški so proračunjeni: 1. za cesto 1. razreda Poličane-Rogatec na 1201 gld. 88 kr., 2. za cesto 1. razr. Poličane-Brežice na 1904 gld. — kr., 3. za okrajno cesto 1. razr. Celje-Rogatec na 2863 gld. — kr., 4. za popravilo na Pečici 374 gld. 78 kr., 5. za popravilo na Halasju 197 gld. 58 kr., 6. za popravilo kanala na cesti Poličane-Brežice 62 gld. 40 kr., 7. za okr. cesto 2. razr. skozi Lemberg na 245 gld. — kr., 8. za okr. cesto 2. razr. Sv. Primož-Lipoglav na 605 gld. — kr., 9. za okr. cesto 2. razr. sv. Vid-Ponikva na 425 gld. — kr., 10. za okr. cesto 2. razr. Sodnaves-Žusem-Černolica na 1635 gld. — kr., 11. za upravo: tajnik, pisarnica, sluga, ogledovanje in nadzorovanje cest itd. 830 gld. — kr., 12. zdravnik, ubogi, babica 1000 gld. — kr., 13. podpore 70 gld. — kr., 14. nakup bikov 300 gld. — kr., 15. obresti, amortizacija 350 gld. — kr., 16. premije in dr. 300 gld. — kr., 17. donesek za dež. šol. zaklad 2451 gld. — kr., 18. subvencija za obč. cesto v Zibiki 100 gld. — kr., 19. razni stroški 1580 gld. 36 kr., skupaj 16.495 gld. — kr.

Ker presegajo izdatki proračunjene dohodke za 10.078 gld. 29 kr. je sklenil veliki zbor, da se imajo v 1896. l. pobirati 29% naklade, in sicer 7% za šolske, 22% za okrajne potrebe.

Ker so se pobirale tudi že 1894. leta 29% naklade, se te za 1896. niso zvišale, kar bode gotovo vsakemu davkoplačevalcu prav.

Kakor pa je bilo iz poročila načelnika dra. Jurtela posneti, bi se bile letos lahko naklade še za nekaj procentov znižale, ker se je spravilo gospodarstvo okrajnega odbora v red, ko bi ne bili prišli nepričakovani izdatki, katere je povzročila lanska zima in deževje.

Ti nepričakovani stroški so znašali, in sicer za popraviljanje ceste na Pečici 1683 gld. 87 kr. in na Halasju 570 gld. 77 kr.

Ko bi ta nesreča ne bila zadela okraja, bil bi se lahko okrajni dolg za postajico Grobelno, ki znaša še okoli 3302 gld do 1/4, poplačal.

Ko se je okrajni proračun brez vsakega ugovora odobril, rešile so se prošnje raznih občin, katere so sklenile pobirati 20—60% naklade.

Načelnik je dokazal, da se je gospodarstvo pri vseh občinah veliko zboljšalo, posebno v občini Slivnica, katera je znižala občinske naklade od 45% na 25%, da pa so upravni stroški še pri vseh občinah previsoki, ker pri večini požrejo skoro eno tretjino vseh dohodkov!

Proračun občine Sv. Peter se mora od odbora popraviti, ker dobi občina od države vse stroške povrnjene, katere je povzročil potres pri cerkvi in šoli.

Tudi račun občine Ponikva se je vrnil, ker je g. okr. glavar ugovarjal zaradi cerkvenih stroškov.

Dovolile pa so sledečim občinam te-le naklade za leto

	1896	1895
Občini sv. Hema	25%	32%
„ Nezbiše	42%	46%
„ Roginska gorca	50%	57%

Občini Sladka gora	40%	50%
„ Slivnica	25%	45%
„ Šmarje okolica	55%	60%
„ Šmarje trg	45%	45%
„ Sv. Štefan	60%	48%
„ Tinsko	45%	44%
„ Sv. Vid	30%	30%
„ Zibika	60%	46%
„ Žusena	80%	110%

Na prašanje zaradi živinozdravnika odgovoril je načelnik, da se za določeno plačo ni oglašil sposoben prositelj.

Ker poteče sedanjemu okr. zastopu kmalu triletna doba, poročal bodem obširno o tem, kako je deloval.

(Čistite krave.) Skušnje učenih mož so pokazale, da imajo krave več mleka, ako se jim koža večkrat čisti, in tudi mleko je boljše. Živina, ki se čisti, je bolj zdrava, kakor živina, ki je vsa umazana.

(Da se sneg ne nabere) konju na kopita, se pomaga, ako se kopito mej podkovo namaže z milom.

(Sladorni javor) ima boljši in trši les, kakor drugi javorji. Raste pa počasi in mu senca ne škoduje. Posebno v Ameriki zasajajo te vrste javor.

(Varujte vrane!) Prirodoslovci, ki opazujejo razne živali, kaj da jedo, so se prepričali, da je vrana za kmeta jako koristen ptič. Pobere mnogo črvov, polžev, glist, kebrov, listnih ušij in mišij. Navadno vrana rada prileti na njivo, kadar orje in pobira za plugom mrčese. Po njivah in travnikih vleče s kljunom iz zemlje kebre in črve. Seveda pri setvah narede vrane tudi nekaj škode, a ta škoda je mnogo manjša, kakor pa njih korist. Pameten kmet bode varoval vrane in ne bode puščal, da bi jim pastirji trgali gnezda.

(Lešniki.) Leske, katere rode debele lešnike zahtevajo boljšo zemljo, kakor navadne in jim je tudi treba včasih gnojiti in zemljo zrahljati. Tudi se morajo porezati veje, če so pregoste. Če bi se skrbno ravnoval s leskami, bi v naših krajih lahko pridelovali ravno tako debele lešnike, kakoršne privažajo iz južnih dežel.

Razne stvari.

(Bogat Hrvat.) Nikola Mihanović je pred 30 leti skoro brez vsacih sredstev odšel v Argentinijo v Ameriko. Ondi je obogatel kot trgovec in ladijedelec. Sedaj ima veliko ladijedelnico. Nedavno je propala „Platska parniška družba“. Njene ladje so se prodale za 93.000 funtov sterlingov (1 funt sterling = 12 gld.) in kupil jih je Nikola Mihanović. Sedaj ima 50 parnikov in 80 jadernic in je ob enem tudi avstrijski generalni konzul.

(Zadolžen poslanec.) Ogerski poslanec Gabrijel Karolyi, ki je umrl preteklo poletje, je zapustil 55.000 gld. dolga. Njegova družina noče plačati teh dolgov, zato se je pa nad njegovo zapuščino razglasil konkurs.

(Hammersteina so zaprli.) V Atenah so prijeli barona Hammersteina, bivšega urednika berlinske konservativne „Kreuzzeitung“. Poneveril je baron Hammerstein celi pokojninski zaklad sodelavcev omenjenega lista, grofa Finkensteina in Walderseeja osleparil za 300.000 mark in ko je stvar prišla v javnost, je pa pobegnil. Nedavno je bil še prijatelj visokih dvornih berlinskih krogov in imel zveze tudi s knezom Bismarckom.

(Boj med vojaki.) V stolnem Belemgradu na Ogerskem je bil na ulici hud boj mej hrvatskimi ulanci in honvedi. Prepričali so se, da se je začel v neki gostilni in se je nadaljeval na ulici. Močna vojaška straža pod vodstvom častnika je imela izrednike zapreti. Uanci so se ustavili in jeli streljati z revolverji. Straža je tudi morala streljati. Dvanajst vojakov je bilo v tem boju hudo ranjenih.

(Velika tiskarna pogorela.) V Mancheimu je pogorela velika Haasova tiskarna. Škode je 300.000 mark.

(Norveške ženske.) Na ladijedelnici v Schischanu pri Elbingu se sedaj gradi norveška vojna ladja, za katero so zložile denar norveške dame in sicer 600.000 norveških kron (1 nor-

veška krona = 1 gld. 32 kr.) Sedaj so začele dame zbirati za topove, da ladijo vladi izroče popolnoma oboroženo. Norveške dame so dale ladijo napraviti za slučaj, ko bi se Norvežani morali boriti s Švedi.

(Mejnarodni tatovi pred sodiščem.) Tatovi Papacosta, Stalio in Affendakis, ki so vlomili v več blagajnic in pokrali, so bili obsojeni vsak v tri in polletno ječo. Bistrič je bil oproščen, ker se mu ni dalo ničesa dokazati. Obdržali so ga v zaporu, ker se je državni pravdnik proti oprostitvi pritožil.

Koledar.

Sobota (18.) Sv. Petra stol; Priska, mučenica. — Nedelja (19.) II. po razglasenju Gospodovem; Ime Jezusovo; Kanut, kralj. — Ponedeljek (20.) Fabijan in Boštjan, mučenca. — Torek (21.) Neža, devica in mučenica; Majnand, opat. — Sreda (22.) Vincenc (Vinko), mučenec. — Četrtek (23.) Zoroka Marije Device; Rajmund, spoznovalec. — Petek (24.) Timotej, škof; Babila, mučenica. — Prvi krajec dne 23. ob 3. uri 48 min. popoldne. — Solnce stopi v znamenje vodnarja dne 20. ob 1. uri 21 min. po noči.

Sejmnji.

Dne 20. januarja v Bučah in pri Sv. Lenartu v Slov. gorah; dne 21. jan. na Teharjih; dne 22. jan. v Mozirji; dne 25. januarja v Artičah, Studenicah pri Polčanah in Slovenjemgradci.

Loterijske številke.

Gradec 11. januarja 1896: 80, 3, 6, 34, 25
Dunaj „ 82, 50, 76, 38, 62

Zahvala.

Meseca novembra t. l. vničil mi je po zlobni roki zaneten požar moja gospodarska poslopja, ktera sem imel zavarovana pri slav. zavarovalni banki „Slavija“.

Že 24 ur po požaru se je od stani slav. ravnateljstva v Ljubljani pregledala vsa škoda in malo dni potem dobil sem vso zavarovalno škodo do pičice izplačano.

Oddolžim se le svoje dolžnosti, da se slavnemu glavnemu zastopstvu imenovane zavarovalne banke za izredno naglo in kulantno povrnitev škode tem potom najtoplejše zahvalim, ter jo vsakemu gospodarju z dobro vestjo in polnim zaupanjem priporočim.

Prečna Loka pri Sevnici, dne 14. decembra 1895.

M. Kozinc, posestnik.

Podpisani čutim si v prijetno dolžnost gosp. dr. A. Praunseis-u izreči javno zahvalo za njegov izredno požrtvovalen trud o boleznih mojih otrok, katere je vzlic največje nevarnosti srečno ozdravil.

(12) A. Virant.

Št. 2.

Razglas.

Dne 18. prosinca zjutraj ob 8. uri oddalo se bode stavbeno delo šolskega poslopja v Podgorji po strokah. Delo je proračunjeno na 6800 gld. in sicer: zidarsko in tesarsko delo 4348 gld. 34 kr. mizarsko, ključavničarsko, steklarsko, barvarstvo in eden del tesarskega dela, kakor tudi železne peči vratica itd. 2175 gld. 66 kr. lončarsko delo 143 gld. — kr. pleharsko delo 101 gld. — kr. slikarsko delo 32 gld. — kr.

Varščine 5%. K dražbi dopuščeni samo postavno kvalifikovane osebe. Dražba v pisarni, v Pecelju. Krajni šolski svet Zabukovje dne 10. prosinca 1896.

(13) 1 Lipovšek.

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest, da je moj ljubljani soprog

Luka Kunstek,

gimnazijalni profesor v Ptuiju dne 6. januarja 1896 ob 4. uri zjutraj previden s sv. zakramenti za umirajoče po kratki mučni bolezni v 61 letu svoje dobe v Bogu zaspal.

Slovesen pogreb bil je dne 8. januarja 1896 ob 3. uri popoldan na mestnem pokopališču v Ptuiju.

Zahvala.

Ob enem izrekam za mnogoštevilne dokaze prsrčnega sočutja sorodnikov, prijateljev in znancev za čas bolezni in ob smrti nepozabnega pokojnika za obilno spremstvo na njega zadnji poti vsem od blizu in daleč, posebno prečastiti duhovščini, narodni čitalnici ptujski, slovenskemu pevskemu duštvu v Ptuiju in drugim korporacijam za tako mnogobrojno udeležitev pri pogrebu; gospodom pevcem za ganljivo nagrobno in vsem darovateljem prekrasnih vencev potem izrečno častitemu g. kaplanu Šalamon-u, c. kr. notarju Ožgan-u in Anton Gregorič-u v Ptuiju, ki so me v tej nezmernej nesreči tako ljubeznjivo podpirali svojo najiskrenejšo zahvalo.

Konečno pa spolnim izrečno željo svojega blagega soproga, da vsem znancem in prijateljem, ki so mu v težki bolezni toliko naklonjenosti skazovali, iskreno zahvaljujem in zakličem zadnji „Z Bogom“.

V Ptuiju, dne 9. januarja 1896.

Marija Kunstek.

Pratika za leto 1896

na drobno in debelo
se dobi pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Ker je letošnji „Dolenjec“ kot najzdravše kislasto

namizno vino

(Mahrwein) izvrstne letine; priporočam lastni pridelek rumene ali rdečkaste barve po gl. 26, lansk. po gl. 24, in Primorsko po gl. 21, laglje po gl. 17 hehtoliter, ter v posodah nad 500 litrov, po pol goldinarja ceneje.

(237) 5—3 „Kranjska vinarna v Ljubljani“

Neoženjenega

vrtnarskega pomočnika

išče podpisano vodstvo. Plača znaša 23 gld. na mesec. Prosto je opravljeno stanovanje, s potrebno kurjavo ter svečavo. Vrtnarskemu pomočniku je skoraj izključljivo posel ta, da učenec pri praktičnih delih v sadjarstvu, v ameriških matičnjakih, ter trtnici kakor predelavec navaja. Kdor ni v stanu s pričevalom dokazati, da je v sadjarstvu ter trtarstvu šolsko izobražen, naj za službo ne prosi. Prošnje sprejema podpisano vodstvo do 8. februarja.

(8) 2—2
Vodstvo deželne kranjske vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novemestu dne 5. jan. 1896.

Naznanilo.

Dovoljujem si visokočastiti duhovščini in sl. občinstvu uljudno naznaniti, da se dobijo pri meni prave iz čistega voska lize

sveče in voščence

po prvotnih cenah za cerkveno in navadno rabo.

Priporočam tudi svojo bogato zalogo specerijskega blaga in deželnih pridelkov po nizkih cenah in zagotavljam točno in solidno postrežbo.

Z velespoštovanjem

A. P. Kolenc,

(239) 3—3 Celje, Ljubljanska cesta št. 10.

Trgovski pomočnik

se išče, vešč slovenskega in nemškega jezika, posebno izurjen prodajalec v trgovini z železom in usnjem, ter v trgovini z mešanim blagom.

(5) 3—3

Ludovik Smole v Sevnici ob Savi.

Edvard Paulin

edini slovenski cvetličar v Gorici

Nunska ulica št. 10,

priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu razne nagrobne vence, biserne in porcelanaste, rože za cerkev, palme, cvetke za nove maše in poroke, voščene sveče, mrtvaške obleke, rakve, trakove, zlate črke i. t. d. po najnižjih cenah.

(227) 3—3

Naznanilo in priporočilo.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem prevzel od gosp. Simon Kučec-a iz Žalca, gostilno „pri skalni kleti“ (Felsenkeller) v celjski okolici pod Gradom.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk ter zagotavljam, da bodem v prenovljenih prostorih, točil najboljšo pivo in pristna vina po zmernih cenah. Tudi jedila sveža in redno dobro pripravljena so vedno dobili. Za večje družbe, zborovanja imam na razpolago velik in lep salon.

Okolica celjska, dne 1. januarja 1896.

Z velespoštovanjem

Karol Schantl,

gostilničar.

(4) 3—3

Vrtnarja,

ki je posebno vešč pri zelenjavi, pa razume tudi vsa druga vrtnarska opravila, sprejme Peter Majdič, posestnik paromlina v Hudinji pri Celji, kamor naj se pošiljajo ponudbe. Službo je nastopiti dne 1. februarja leta 1896.

(6) 2—2

Malo posestvo

želi kupiti za ceno do 1500 gold. Franc Ravnikar v Rimskih toplicah (Römerbad), Štajersko, kamor naj se pošlejo ponudbe.

Ravno dotiskan!

„Ilustrovani narodni koledar“

za prestopno leto 1896

je dobiti elegantno vezan po 1 gld., broširan po 70 kr., pri

Drag. Hribar-ju v Celji.

Učenca,

s primerno šolsko izobražbo čvrste in zdrave rasti, poštenih staršev, sprejme takoj trgovina mešanega blaga Robert Stenovitz-a v Trbovljah.

(3) 2—2

Ivan Nep. Gosar

akademični slikar

usoja si naznaniti preč. duhovščini in slav. občinstvu, da se je stalno

(9) 2—2 naselil

v Celji „Šiler-jeva ulica“ (Fuks-ova hiša)

(48) 20—20

Anton Kolene

trgovca v Celji

kupuje vsake vrste deželne pridelke, kakor: fižol, suhe gobe, divji in pravi kostanj itd. itd. Kakor tudi fino namizno sadje, breskve, hruške, jabolke itd. itd. vse po najnižjih cenah.

(179) 9—9

JOSIP HOČEVAR

v Celji, Graška ulica 19

priporoča čast. duhovništvu in slav. občinstvu

svojo veliko zalogo

storjenih oblek za gospode in dečke

ter najfinejše stofe

od angleških in brnskih tvrdk i. t. d.

za jesenski in zimski čas.

Vsako naročilo zgotovi se solidno in takoj!

Vse po najnižji ceni.

(173) 10—9

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1894 k. 138,416.475—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1894 „ 25,319.668—

Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) „ 304,342.593—

Med letom 1894 je bilo od družbe izdanih 9233 polic v znesku „ 78,736.000—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdajanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani,

Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu.

(155) 12—4

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina umetnin v Celji

„Sveta družina“, sv. Ciril in Metod in druge različne svete podobe

v oljnatih barvah in jeklorezih priporočam vis. čast. duhovščini, g. uradnikom, učiteljem, slavnemu občinstvu. Dajem tudi na mesečne obroke. Cena podobam 5, 6, 7 in 8 gld.

Podobe „Sveta družina“ brez okvira po 10, 15, 20, 25, 50, 60, 90 kr. in 1 gld.

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Oljnat portret 85×75 cm.

Antona Martina Slomškega,

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinskih barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

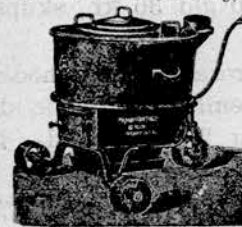
D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajhne pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev.

Mayfarth & Comp.

prenesljive štedilne kotlene peči

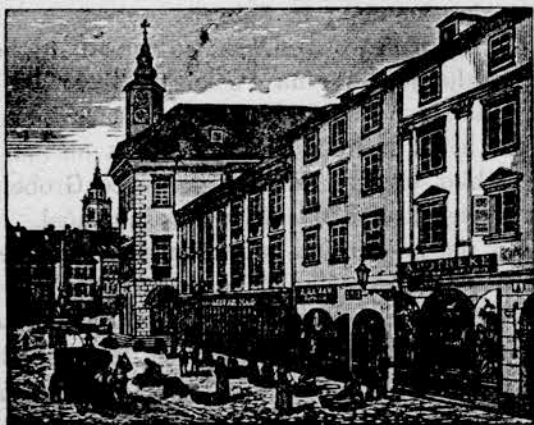
za kuhanje in poparjenje živinske krme, krompirja, itd. za kuhanje vode in perila, za peke in mesarje, za napravljane masla, za tovarne mila ter kemičnih snovi, kakor tudi za vse domače in kmetijske potrebe. Porabi se le malo kuriva ter se lahko povsod postavi. Samo one z vito tvrdko so prave. Zahteva naj se cenik tudi o reznih za krmo, repo in krompir, mlinih za drobenje in tlačanje, koruzne robkalnice, žitne čistilnice in izbiralnice, preše za seno in slamo, vitala ter mlatilnice.

Ph. Mayfarth & Comp.

Dunaj, II., Taborstrasse 76. — tovarna kmetijskih strojev. (202) 10—6

Katalog z mnogimi priznanimi pismi brezplačno. Iščete se zastopniki in preprodajalci

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča

— po pošti. —

— Za prsa: —

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. (143) 10—6

— Za trganje: —

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubal pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.